

Bruselj, 27. februar 2024
(OR. en)

6754/24

Medinstitucionalna zadeva:
2023/0200(COD)

CODEC 546
CADREFIN 41
POLGEN 44
FIN 172
COEST 127
UA PLATFORM 9
ELARG 17
NDICI 8
RELEX 217
ECOFIN 215
PE 28

INFORMATIVNI DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o vzpostavitvi instrumenta za Ukrajino – izid prve obravnave v Evropskem parlamentu (Strasbourg, 26. do 29. februar 2024)

I. UVOD

Svet, Evropski parlament in Komisija so se v skladu z določbami člena 294 PDEU in Skupno izjavo o praktičnih ureditvah za postopek soodločanja¹ večkrat neformalno sestali, da bi dogovor o tej zadevi dosegli v prvi obravnavi.

¹ UL C 145, 30.6.2007, str. 5.

V zvezi s tem sta predsednik Odbora za zunanje zadeve (AFET) David McALLISTER (EPP, DE) in predsednik Odbora za proračun (BUDG) Johan VAN OVERTVELDT (ECR, BE) v imenu odborov AFET in BUDG predstavila sporazumni predlog spremembe (predlog spremembe 8) navedenega predloga uredbe, za katerega sta Michael GAHLER (EPP, DE) in Eider GARDIAZABAL RUBIAL (S&D, ES) pripravila osnutek poročila ter dva predloga sprememb (predloga sprememb 9 in 10) zakonodajne resolucije, ki vsebuje izjave. Ti predlogi sprememb so bili dogovorjeni na navedenih neformalnih sestankih. Drugih predlogov sprememb ni bilo.

II. GLASOVANJE

Poslanci in poslanke so na glasovanju na plenarnem zasedanju 27. februarja 2024 sprejeli sporazumno spremembo (sprememba 8) navedenega predloga uredbe ter spremembi 9 in 10 zakonodajne resolucije. Tako spremenjeni predlog Komisije predstavlja stališče Parlamenta v prvi obravnavi, ki je del zakonodajne resolucije iz priloge k temu dopisu².

Stališče Parlamenta odraža predhodni dogovor med institucijami, zato bi ga moral biti Svet pripravljen odobriti.

Akt bo nato sprejet v obliki, ki ustreza stališču Parlamenta.

² V različici stališča Parlamenta iz zakonodajne resolucije so spremembe predloga Komisije označene na naslednji način: deli, ki so bili besedilu Komisije dodani, so označeni s ***kreplekim in poševnim tiskom***, znak „■“ pa označuje črtano besedilo.

P9_TA(2024)0083

Vzpostavitev instrumenta za Ukrajino

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 27. februarja 2024 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za Ukrajino (COM(2023)0338 – C9-0210/2023 – 2023/0200(COD))

= **(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)**

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2023)0338),
 - ob upoštevanju člena 294(2) ter členov 212 in 322(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C9-0210/2023),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju začasnega dogovora, ki sta ga odobrila pristojna odbora na podlagi člena 74(4) Poslovnika, in zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 14. februarja 2024, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
 - ob upoštevanju skupnih razprav Odbora za zunanje zadeve in Odbora za proračun v skladu s členom 58 Poslovnika,
 - ob upoštevanju pisem Odbora za proračunski nadzor ter Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve in Odbora za proračun (A9-0286/2023),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. odobri skupno izjavo Evropskega parlamenta in Sveta, priloženo tej resoluciji, ki bo objavljena v seriji C *Uradnega lista Evropske unije*;

3. odobri skupno izjavo Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, priloženo tej resoluciji, ki bo objavljena v seriji *C Uradnega lista Evropske unije*;
4. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
5. naroči svoji predsednici, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu, Komisiji in nacionalnim parlamentom.

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi 27. februarja 2024 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2024/... Evropskega parlamenta in Sveta ■ o vzpostavitvi instrumenta za Ukrajino

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 212 in člena 322(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega računskega sodišča¹,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom²,

¹ Še ni objavljeno v Uradnem listu.

² Stališče Evropskega parlamenta z dne 27. februarja 2024.

ob upoštevanju naslednjega:

I

- (1) Od začetka neizzvane in neupravičene vojne agresije Rusije proti Ukrajini 24. februarja 2022 so Unija, njene države članice in evropske finančne institucije mobilizirale podporo brez primere za gospodarsko, družbeno in finančno odpornost Ukrajine. Ta podpora združuje podporo iz proračuna Unije, vključno z izredno makrofinančno pomočjo, podporo Evropske investicijske banke (EIB) in Evropske banke za obnovo in razvoj (EBRD), za katero v celoti ali delno jamči proračun Unije, ter nadaljnjo finančno podporo držav članic.
- (2) Evropski svet je 23. junija 2022 sklenil, da Ukrajini, ki je izrazila močno voljo, da obnovo poveže z reformami na svoji evropski poti, podeli status države kandidatke. Sedanja močna podpora Ukrajini je ključna prednostna naloga Unije in ustrezen odziv na odločno politično zavezanost Unije, da Ukrajino podpira, dokler bo to potrebno.

- (3) Zagotovitev makrofinančne pomoči Unije v višini do 18 milijard EUR za leto 2023 na podlagi Uredbe (EU) 2022/2463 Evropskega parlamenta in Sveta³ se je štela za ustrezen odziv na vrzel v financiranju Ukrajine za leto 2023 ter je pomagala pri mobilizaciji znatnega financiranja drugih donatorjev in mednarodnih finančnih institucij. To je bil glavni dejavnik, ki je prispeval k makroekonomski in finančni odpornosti Ukrajine v ključnem trenutku.
- (4) Unija **je zagotovila** tudi znatno finančno podporo z dodatnim svežnjem, ki združuje sredstva v okviru Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa (NDICI – Globalna Evropa), vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta⁴, ter posojila EIB. ***Poleg tega stalno podporo zagotavljajo organi, skupnosti, nevladne organizacije in skupine prostovoljcev držav članic.***

³ Uredba (EU) 2022/2463 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o vzpostavitvi instrumenta za zagotavljanje podpore Ukrajini za leto 2023 (makrofinančna pomoč +) (UL L 322, 16.12.2022, str. 1).

⁴ Uredba (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. junija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, spremembi in razveljavitvi Sklepa št. 466/2014/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2017/1601 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 480/2009 (UL L 209, 14.6.2021, str. 1).

- (5) Poleg tega je Svet sprejel ukrepe zunajproračunske pomoči za podporo ukrajinskim oboroženim silam v okviru Evropskega mirovnega instrumenta, vzpostavljenega s Sklepom Sveta (SZVP) 2021/509⁵, v višini 6,1 milijarde EUR, *s Sklepom Sveta (SZVP) 2022/1968⁶ pa je vzpostavil* misijo za vojaško pomoč v podporo Ukrajini z 0,1 milijarde EUR za skupne stroške. Unija in njene države članice so prek mehanizma Unije na področju civilne zaščite, vzpostavljenega s Sklepom št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁷, zagotovile tudi nujno pomoč v naravi brez primere, kar je največja nujna operacija od vzpostavitve tega mehanizma.
- (6) Poleg tega so solidarnostni pasovi med EU in Ukrajino, vzpostavljeni maja 2022, do konca maja 2023 pomagali ustvariti ocenjeno vrednost izvoza za ukrajinsko gospodarstvo v višini 31 milijard EUR.

⁵ Sklep Sveta (SZVP) 2021/509 z dne 22. marca 2021 o vzpostavitvi Evropskega mirovnega instrumenta in razveljavitvi Sklepa (SZVP) 2015/528 (UL L 102, 24.3.2021, str. 14).

⁶ Sklep Sveta (SZVP) 2022/1968 z dne 17. oktobra 2022 o misiji Evropske unije za vojaško pomoč v podporo Ukrajini (EUMAM Ukraine) (UL L 270, 18.10.2022, str. 85).

⁷ Sklep št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (UL L 347, 20.12.2013, str. 924).

- (7) Vojna agresija Rusije proti Ukrajini je v Ukrajini do 24. februarja 2023 povzročila škodo v višini več kot 270 milijard EUR, stroški obnove pa se ocenjujejo na 384 milijard EUR; poleg tega je Ukrajina izgubila dostop do finančnih trgov, njeni javnofinančni prihodki pa so se znatno zmanjšali, medtem ko so se javnofinančni odhodki za obvladovanje humanitarnih razmer in ohranjanje kontinuitete javnih storitev izrazito povečali. Te ocene ter analitične informacije iz vseh drugih primernih in naknadnih virov zagotavljajo ustrezno osnovo za določitev zadevnih potreb po financiranju za prihodnja leta, vključno z regionalnimi in sektorskimi preudarki.
- (8) Mednarodni denarni sklad (MDS) je 30. marca 2023 vrzel v državnem financiranju do leta 2027 ocenil na 75,1 milijarde EUR in se z Ukrajino dogovoril o štiriletnem programu v vrednosti 14,4 milijarde EUR za utrditev politik, ki ohranjajo fiskalno, zunanjo, cenovno in finančno stabilnost ter podpirajo gospodarsko okrevanje, hkrati pa izboljšujejo upravljanje in krepijo institucije za spodbujanje dolgoročne rasti v razmerah povojne obnove in na poti pristopa Ukrajine k Uniji.

- (9) ***Glede na vojno agresijo Rusije proti Ukrajini*** še vedno ostaja vrzel v potrebah Ukrajine po financiranju. ***Zato je potrebna znatna in*** prožna podpora ukrajinski vladi, da se ohranijo njene funkcije, ***zagotovijo javne storitve*** ter podprejo okrevanje, obnova in modernizacija države .
- (10) Glede na škodo, ki jo je vojna agresija Rusije ***povzročila*** ukrajinskemu gospodarstvu, družbi in infrastrukturi, ***bo Ukrajina potrebovala znatno*** podporo ***in institucionalno zmogljivost*** za ohranjanje svojih funkcij, pa tudi ***kratkoročno*** pomoč ***in pomoč za*** hitro okrevanje, obnovo in modernizacijo ***države***. Ukrajina bo potrebovala celovito podporo za ***„boljšo obnovo“ z okrevanjem, osredotočenim na ljudi, ki bo ustvarilo*** temelje za svobodno, ***kulturno živahno*** in uspešno državo z ***odpornim gospodarstvom***, ki bo dobro vključena v evropsko in svetovno gospodarstvo, ***vpeta v vrednote Unije ter bo napredovala na poti*** pristopa k Uniji.

- (11) V tem kontekstu je treba vzpostaviti **izreden** srednjeročni enotni instrument, ki bo združeval dvostransko podporo Unije Ukrajini, pri tem pa zagotavljal usklajenost in učinkovitost. V ta namen je torej treba vzpostaviti instrument za Ukraino (v nadaljnjem besedilu: instrument) **za obdobje od leta 2024 do leta 2027**, ki bo zagotavljal ravnovesje med prožnostjo in možnostmi načrtovanja odziva Unije za obravnavanje vrzeli v financiranju Ukrajine ter potreb po okrevanju, obnovi in modernizaciji, hkrati pa bo podpiral prizadevanja Ukrajine za reforme v okviru njene poti pristopa k Uniji.
- (12) Instrument mora **glede na svojo izjemno naravo** temeljiti na skladnem načrtu s prednostnimi nalogami za obnovo Ukrajine (v nadaljnjem besedilu: načrt za Ukraino), ki bi ga **ob ustreznem sodelovanju vrhovne rade Ukrajine in predstavnikov organizacij civilne družbe** morala pripraviti ukrajinska vlada ter bo zagotavljal strukturiran in predvidljiv okvir za okrevanje, obnovo in modernizacijo Ukrajine ■ ter bo jasno odražal zahteve, ki jih je treba izpolniti za pristop k Uniji.

- (13) Podporo Unije Ukrajini v obdobju od leta 2024 do leta 2027 bi bilo treba zagotoviti predvsem in zlasti v okviru instrumenta, *pri čemer bi se bilo treba izogibati morebitnemu prekrivanju z drugimi programi, zlasti instrumentom za predpristopno pomoč, vzpostavljenim z Uredbo (EU) 2021/1529 Evropskega parlamenta in Sveta*⁸, in zagotoviti dosleden pristop na podlagi enotnega instrumenta, in sicer z nadomestitvijo ali po potrebi dopolnitvijo dejavnosti v okviru obstoječih instrumentov. *Podpora v okviru instrumenta ne vpliva na prihodnjo pomoč Ukrajini in njeno možnost sodelovanja v programih Unije v okviru večletnega finančnega okvira za obdobje po letu 2027.*
- (14) V zvezi s tem bi morala podpora Unije v okviru instrumenta nadomestiti dvostransko podporo, zagotovljeno v okviru **NDICI**-Globalna Evropa. Kljub temu je treba zagotoviti, da bo Ukrajina še naprej upravičena do regionalne in tematske podpore, podpore v okviru hitrega odzivanja ter drugih oblik podpore v okviru NDICI–Globalna Evropa, *zlasti* programov čezmejnega sodelovanja, in da bo splošneje še naprej spodbujala regionalno, makroregionalno in čezmejno sodelovanje ter teritorialni razvoj, tudi z izvajanjem makroregionalnih strategij Unije.

⁸ Uredba (EU) 2021/1529 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. septembra 2021 o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA III) (UL L 330, 20.9.2021, str. 1).

- (15) Humanitarna pomoč, obramba in podpora državam članicam, ki zagotavljajo zaščito *ljude*m, ki bežijo pred vojno v *Ukrajini*, bi se morale *ustrezno in dosledno* zagotavljati zunaj instrumenta. ■ Ukrajina je še naprej vključena v ustrezne obstoječe programe Unije v *okviru proračuna Unije, kot so NDICI–Globalna Evropa za dejavnosti iz uvedne izjave 14, Evropski instrument za mednarodno sodelovanje na področju jedrske varnosti, vzpostavljen z Uredbo Sveta (Euratom) 2021/948⁹, humanitarna pomoč v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 1257/96¹⁰, in dejavnosti v okviru skupne zunanje in varnostne politike, pa tudi ukrepe v okviru evropskega mirovnega instrumenta zunaj proračuna Unije. Poleg tega lahko ukrajinski subjekti sodelujejo v programih Unije na področju notranje politike, kot so program Obzorje Evropa, vzpostavljen z Uredbo (EU) 2021/695 Evropskega parlamenta in Sveta¹¹, Program za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo, vzpostavljen z Uredbo Sveta (Euratom) 2021/765¹², program Digitalna Evropa, vzpostavljen z Uredbo (EU) 2021/694 Evropskega parlamenta in Sveta¹³, program „Fiscalis“ za sodelovanje na področju obdavčitve, vzpostavljen z Uredbo (EU) 2021/847 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁴, program Carina za sodelovanje na področju carine, vzpostavljen z Uredbo (EU) 2021/444*

⁹ Uredba Sveta (Euratom) 2021/948 z dne 27. maja 2021 o vzpostavitvi Evropskega instrumenta za mednarodno sodelovanje na področju jedrske varnosti, ki dopolnjuje Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, na podlagi Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in o razveljavitvi Uredbe (Euratom) št. 237/2014 (UL L 209, 14.6.2021, str. 79).

¹⁰ Uredba Sveta (ES) št. 1257/96 z dne 20. junija 1996 o humanitarni pomoči (UL L 163, 2.7.1996, str. 1).

¹¹ Uredba (EU) 2021/695 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa, določitvi pravil za sodelovanje in razširjanje rezultatov ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1290/2013 in (EU) št. 1291/2013 (UL L 170, 12.5.2021, str. 1).

¹² Uredba Sveta (Euratom) 2021/765 z dne 10. maja 2021 o vzpostavitvi Programa za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo za obdobje 2021–2025, ki dopolnjuje okvirni program za raziskave in inovacije Obzorje Evropa, ter razveljavitvi Uredbe (Euratom) 2018/1563 (UL L 167 I, 12.5.2021, str. 81).

¹³ Uredba (EU) 2021/694 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2021 o vzpostavitvi programa Digitalna Evropa in razveljavitvi Sklepa (EU) 2015/2240 (UL L 166, 11.5.2021, str. 1).

¹⁴ Uredba (EU) 2021/847 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi programa „Fiscalis“ za sodelovanje na področju obdavčitve in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1286/2013 (UL L 188, 28.5.2021, str. 1).

Evropskega parlamenta in Sveta¹⁵, program Erasmus+, vzpostavljen z Uredbo (EU) 2021/817 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁶, Program EU za zdravje, vzpostavljen z Uredbo (EU) 2021/522 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁷, program Ustvarjalna Evropa, vzpostavljen z Uredbo (EU) 2021/818 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁸, Program za okolje in podnebne ukrepe (LIFE), vzpostavljen z Uredbo (EU) 2021/783 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁹, program Enotni trg, vzpostavljen z Uredbo (EU) 2021/690 Evropskega parlamenta in Sveta²⁰, mehanizem Unije na področju civilne zaščite, Instrument za povezovanje Evrope, vzpostavljen z Uredbo (EU) 2021/1153 Evropskega parlamenta in Sveta²¹, ter program Unije Boj proti goljufijam, vzpostavljen z Uredbo (EU) 2021/785 Evropskega parlamenta in Sveta²², in drugi ustrezni programi, v skladu z njihovimi pravili, cilji in ustreznimi pridružitvenimi sporazumi.

-
- ¹⁵ Uredba (EU) 2021/444 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2021 o vzpostavitvi programa Carina za sodelovanje na področju carine in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1294/2013 (UL L 87, 15.3.2021, str. 1).
- ¹⁶ Uredba (EU) 2021/817 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi programa Erasmus+, programa Unije za izobraževanje in usposabljanje, mladino ter šport, ter o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1288/2013 (UL L 189, 28.5.2021, str. 1).
- ¹⁷ Uredba (EU) 2021/522 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. marca 2021 o vzpostavitvi programa za ukrepe Unije na področju zdravja (Program EU za zdravje) za obdobje 2021–2027 in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 282/2014 (UL L 107, 26.3.2021, str. 1).
- ¹⁸ Uredba (EU) 2021/818 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi programa Ustvarjalna Evropa (2021–2027) in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1295/2013 (UL L 189, 28.5.2021, str. 34).
- ¹⁹ Uredba (EU) 2021/783 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2021 o vzpostavitvi Programa za okolje in podnebne ukrepe (LIFE) ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1293/2013 (UL L 172, 17.5.2021, str. 53).
- ²⁰ Uredba (EU) 2021/690 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi programa za notranji trg, konkurenčnost podjetij, vključno z malimi in srednjimi podjetji, področje rastlin, živali, hrane in krme in evropsko statistiko (program Enotni trg) ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 99/2013, (EU) št. 1287/2013, (EU) št. 254/2014 in (EU) št. 652/2014 (UL L 153, 3.5.2021, str. 1).
- ²¹ Uredba (EU) 2021/1153 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za povezovanje Evrope ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1316/2013 in (EU) št. 283/2014 (UL L 249, 14.7.2021, str. 38).
- ²² Uredba (EU) 2021/785 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2021 o vzpostavitvi programa Unije Boj proti goljufijam in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 250/2014 (UL L 172, 17.5.2021, str. 110).

- (16) Instrument bi moral z zagotavljanjem **nepovratne podpore** in z zelo ugodnimi **posojili** na predvidljiv, neprekinjen, urejen in pravočasen način prispevati k zapolnitvi vrzeli v financiranju Ukrajine do leta 2027. Podpora v okviru instrumenta bi morala doprinesti k ohranitvi makrofinančne stabilnosti v Ukrajini in zmanjšati omejitve Ukrajine pri zunanjem financiranju.
- (17) Pomembno je, da se z naložbami v **trajnostno** okrevanje, obnovo in modernizacijo Ukrajine v okviru novega instrumenta začne čim prej, da se **pomaga** prebivalcem Ukrajine **zagotoviti** dostojne življenjske razmere **in se obnovi kritična infrastruktura, kadar je to mogoče**, da se zagotovi ustvarjanje delovnih mest in prihodkov ter postopoma zmanjša obseg potrebne mednarodne pomoči, **hkrati pa ublaži okoljska škoda, kolikor je to mogoče v državi, ki jo je razdejala vojna, in se Ukrajino podpre pri zelenem prehodu.**

I

- (18) Srednjeročna perspektiva, ki jo načrt za Ukrajino zagotavlja z enotnim instrumentom, bi morala tudi spodbuditi Ukrajino k usmerjanju naložb in reform **v** prehod na zeleno, **trajnostno**, digitalno in vključujoče gospodarstvo ter pomagati pri mobilizaciji enako mislečih donatorjev, **tudi iz zasebnega sektorja**, za večletne prispevke v podporo Ukrajini. **Naložbe bi morale biti v največji možni meri usklajene s pravnim redom Unije na področjih podnebja in okolja ter skladne z izvajanjem ukrajinskega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta.**
- (19) Prizadevanja za okrevanje, obnovo in modernizacijo bi morala temeljiti na lastni odgovornosti Ukrajine, tesnem sodelovanju in usklajevanju s podpornimi državami in organizacijami ter poti pristopa Ukrajine k Uniji. Ukrajinske lokalne in regionalne uprave **ter ukrajinske organizacije civilne družbe** naj bi imele pomembno vlogo **v tem procesu, saj bodo sodelovale pri njegovi zasnovi in nadzoru.** Medsebojno sodelovanje in programi, vključeni v partnerstva med mesti in regijami v Uniji in Ukrajini, **so že olajšali dostavo humanitarne pomoči in drugih oblik pomoči Ukrajini ter tako zagotovili podlago za** obogatitev in pospešitev procesa okrevanja, obnove in modernizacije.

- (20) Unija bi morala tudi spodbujati tesno posvetovanje z lokalnimi **in regionalnimi** organi, ki vključujejo veliko različnih podnacionalnih ravni in vej oblasti, vključno z regijami, občinami, okraji in hromadami ter njihovimi združenji, in njihovo povezovanje, **pa tudi tesno posvetovanje z ukrajinskimi organizacijami civilne družbe in njihovo participacijo. Unija bi morala spodbujati njihovo smiselno** sodelovanje pri okrevanju, obnovi in modernizaciji Ukrajine na podlagi trajnostnega razvoja in z uresničevanjem ciljev trajnostnega razvoja na lokalni **in regionalni** ravni. Unija bi morala priznavati **in podpirati** različne vloge, ki jih imajo lokalni **in regionalni** organi kot spodbujevalci **vkjučujočega** teritorialnega pristopa k lokalnemu razvoju, vključno s procesi decentralizacije, udeležbo **organizacij civilne družbe in lokalnih skupnosti ter preglednostjo** in odgovornostjo, in še okrepiti podporo za krepitev zmogljivosti lokalnih in regionalnih organov, **tudi za izvajanje projektov v okviru instrumenta v skladu z načelom lokalne samouprave, kot je opredeljeno v Evropski listini lokalne samouprave, katere pogodbenica je Ukrajina.**

- (21) Unija bi morala na podlagi izkušenj držav članic podpirati prehod k pristopu v korist Ukrajine. Ta podpora bi se morala osredotočati zlasti na izmenjavo izkušenj, ki so jih države članice pridobile v lastnem procesu reform.
- (22) Podpora v okviru instrumenta bi morala temeljiti tudi na sinergijah s ključnimi organizacijami, ki podpirajo reforme in obnovo Ukrajine, kot so ***skupina EIB, mednarodne finančne institucije, vključno s Svetovno banko, Organizacijo za gospodarsko sodelovanje in razvoj ter MDS, in evropske večstranske finančne institucije, vključno z EBRD ter Razvojno banko Sveta Evrope, ter dvostranske finančne institucije, kot so razvojne banke in izvoznokreditne agencije***, in te sinergije čim bolj povečati.

- (23) Glede na negotovosti, povezane z vojno, je primerno, da bi se v okviru instrumenta omogočila podpora Ukrajini v ustrezno utemeljenih izjemnih okoliščinah, zlasti v primeru znatnega poslabšanja vojne, ter za ohranitev njene makrofinančne stabilnosti in zagotovitev doseganja ciljev instrumenta. Tako izredno financiranje bi se moralo **zagotoviti za posamezna obdobja do treh mesecev in** samo z izvedbenim sklepom Sveta na predlog Komisije, če se ugotovi, da Ukrajina ne more izpolniti pogojev, povezanih z oblikami podpore v okviru instrumenta, kadar je upravičenka do podpore, in bi moralo prenehati takoj, ko je izpolnjevanje pogojev ponovno mogoče. Tako izjemno financiranje ne bi smelo vplivati na financiranje iz drugih posebnih instrumentov Unije, ki bi jih bilo treba mobilizirati v primeru naravnih nesreč ali drugih nujnih primerov na področju humanitarne pomoči ali civilne zaščite. **Po potrebi bi bilo lahko izredno financiranje v okviru instrumenta na voljo pred sprejetjem načrta za Ukrajino in sklenitvijo okvirnega sporazuma. Po potrebi bi lahko bilo dodatek izrednemu premostitvenemu financiranju.**

- (24) Splošni okvir politike za izvajanje te uredbe bi morali predstavljati okvir širitvene politike, ki sta ga opredelila Evropski svet in Svet, Sporazum o pridružitvi med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njunimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani²³ (v nadaljnjem besedilu: pridružitveni sporazum), vključno s poglobljenim in celovitim prostotrgovinskim območjem, večstranski sporazumi, katerih pogodbenica je Unija, in drugi sporazumi, ki vzpostavljajo pravno zavezujoč odnos z Ukrajino, pa tudi resolucije Evropskega parlamenta, sporočila Komisije ter skupna sporočila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko. Komisija bi morala zagotoviti skladnost med podporo v okviru instrumenta in okvirom širitvene politike.
- (25) V členu 49 Pogodbe o Evropski uniji (PEU) je določeno, da lahko za članstvo v Uniji zaprosi vsaka evropska država, ki podpira vrednote spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin, ter si prizadeva za njihovo spodbujanje. Te vrednote so skupne državam članicam v družbi, kjer prevladujejo ***vključevalnost***, pluralizem, nediskriminacija, strpnost, pravičnost, solidarnost ter ***enakost spolov***.

²³ UL L 161, 29.5.2014, str. 3.

- (26) Evropska država, ki je zaprosila za pristop k Uniji, lahko postane članica Unije šele, ko je potrjeno, da izpolnjuje vsa merila za pristop, ki jih je junija 1993 določil Evropski svet v Københavnu (v nadaljnjem besedilu: københavnska merila), ter pod pogojem, da je Unija novo članico zmožna vključiti. Københavnska merila se nanašajo na stabilnost institucij, ki zagotavljajo demokracijo, pravno državo, človekove pravice ter spoštovanje in zaščito manjšin, na obstoj delujočega tržnega gospodarstva in sposobnost obvladovanja pritiskov konkurence in tržnih sil v Uniji ter na zmožnost prevzema ne le pravic, ampak tudi obveznosti iz Pogodb, vključno z zavezanostjo ciljem politične, ekonomske in monetarne unije.

- (27) V skupnem interesu Unije in Ukrajine je, da se okrepijo prizadevanja Ukrajine za reformo njenih političnih, pravnih in gospodarskih sistemov z namenom, da postane članica Unije. ***Podelitev statusa*** države kandidatke ***Ukrajini je geostrateška*** naložba Unije v mir, varnost, stabilnost in blaginjo v Evropi ter izboljšuje položaj Unije pri odzivanju na svetovne izzive. Zagotavlja tudi večje gospodarske in trgovinske priložnosti v obojestransko korist Unije in Ukrajine, hkrati pa podpira postopno preobrazbo države. Možnost članstva v Uniji ima močen preobrazbeni učinek, ki vključuje pozitivne demokratične, politične, gospodarske in družbene spremembe.
- (28) Sprejemanje temeljnih vrednot Unije in zavezanost tem vrednotam je izbira, ki je za Ukrajino nujna, če želi postati članica Unije. V skladu s tem mora Ukrajina prevzeti lastno odgovornost in se v celoti zavezati vrednotam Unije, hkrati pa tudi ohranjati svetovni red, ki temelji na pravilih in vrednotah, ter si odločno prizadevati za potrebne reforme v interesu svojih prebivalcev.

- (29) Obnova po škodi, ki jo je povzročila vojna agresija Rusije, ne more biti omejena na obnovo uničenega v predvojno stanje. Obnova je priložnost za podporo Ukrajini pri njenem procesu vključevanja v notranji trg ter pri pospeševanju njenega trajnostnega zelenega in digitalnega prehoda v skladu s politikami Unije, ***ob spodbujanju ekonomskega povezovanja z Unijo ter pospeševanju socialno-ekonomskega razvoja in čezmejnega sodelovanja***. Instrument bi moral ***zato*** spodbujati obnovo tako, da bo moderniziral in izboljšal ukrajinsko gospodarstvo ■ na podlagi pravil in standardov Unije, ■ in sicer z naložbami v prehod Ukrajine na ***trajnostno***, zeleno, digitalno in vključujoče gospodarstvo, ***s čimer bo koristil celotni družbi, s posebnim poudarkom na potrebah ranljivih skupin***. Obnova ***kulturne dediščine bi morala temeljiti na nacionalnih, mednarodnih in evropskih praksah, besedilih za določanje standardov, načelih, kot je Novi evropski Bauhaus, in pridobljenih izkušnjah ter biti skladna z evropskimi načeli kakovosti za ukrepe, ki jih financira Unija in bi lahko vplivali na kulturno dediščino. Glede na tveganja za kibernetško varnost in splošno krajino groženj bi bilo treba posebno pozornost nameniti zagotavljanju trajnostnosti in ustrezne zaščite dejavnosti, ki se financirajo v okviru instrumenta.***

- (30) *V skladu s potrebo po podpiranju okrevanja in obnove Ukrajine na trajnosten način, ki bo kos izzivom prihodnosti, instrument ne bi smel podpirati dejavnosti ali ukrepov, ki spodbujajo naložbe v fosilna goriva ali ne spoštujejo načela, da se ne škoduje bistveno, tudi glede biotske raznovrstnosti ali podnebja, razen če so take dejavnosti ali ukrepi nujno potrebni za doseganje ciljev instrumenta, kolikor je to mogoče v državi, ki jo je razdejala vojna. Take dejavnosti ali ukrepi bi na primer zadevali nadaljevanje gospodarskih dejavnosti ali obravnavanje nujnih potreb po okrevanju in obnovi. Upoštevati bi morali potrebo po odporni obnovi in modernizaciji infrastrukture ter sanaciji naravnega okolja, poškodovanih v vojni. Po potrebi bi jih morali spremljati ustrezni ukrepi, s katerimi bi se lahko morebitnim škodljivim učinkom izognili, jih preprečili ali zmanjšali in po možnosti izničili.*

- (31) Instrument bi moral prispevati k spoštovanju Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja²⁴ in Pariškega sporazuma, sprejetega na podlagi navedene konvencije²⁵ (v nadaljnjem besedilu: Pariški sporazum), Konvencije Združenih narodov o biološki raznovrstnosti²⁶ in Konvencije Združenih narodov o boju proti dezertifikaciji v državah, ki doživljajo hudo sušo in/ali dezertifikacijo, zlasti v Afriki²⁷ ter ne bi smel prispevati k degradaciji okolja ali povzročati škode okolju ali podnebjju. Natančneje, financiranje, dodeljeno v okviru instrumenta, bi moralo biti skladno z dolgoročnim ciljem, da se povprečna globalna temperatura v primerjavi s predindustrijsko ravno zviša za precej manj kot 2 °C, in prizadevanji za omejitev dviga temperature na 1,5 °C nad predindustrijsko raven. Prav tako bi moralo biti skladno s ciljem, da se poveča sposobnost prilagajanja škodljivim učinkom podnebnih sprememb in krepí odpornost proti podnebnim spremembam, ter s podporo ohranjanju biotske raznovrstnosti, krožnemu gospodarstvu in ničelnemu onesnaževanju. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti dejavnostim, ki prinašajo vzajemne koristi in izpolnjujejo več ciljev, tudi na področju podnebja, biotske raznovrstnosti in okolja. ***Glede na ogromno okoljsko škodo, ki jo je povzročila vojna agresija Rusije, bi lahko instrument prispeval k reševanju izzivov, ki iz tega izhajajo.***

²⁴ UL L 33, 7.2.1994, str. 13

²⁵ UL L 282, 19.10.2016, str. 4.

²⁶ UL L 309, 13.12.1993, str. 3.

²⁷ UL L 83, 19.3.1998, str. 3.

Instrument bi moral v največji možni meri prispevati k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje, varstvu okolja, vključno z biotsko raznovrstnostjo, ter zelenemu prehodu, ali k reševanju izzivov, ki iz tega izhajajo. Ta prispevek bi moral znašati, kolikor je to mogoče v državi, ki jo je razdejala vojna, vsaj 20 % skupnega zneska, ki se namenja za podporo na podlagi naložbenega okvira za Ukrajino in za naložbe v okviru načrta za Ukrajino. Ta znesek bi bilo treba izračunati, kolikor je relevantno in ustrezno, na podlagi koeficientov, ki se uporabljajo v obstoječih metodologijah na področju podnebja in biotske raznovrstnosti, kot so zlasti Priloga VI k Uredbi (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta²⁸ in dodatna področja intervencije, prilagojena v okviru instrumenta.

- (32) *Instrument bi si moral prizadevati za izboljšanje ozaveščenosti o okoljski kriminaliteti in boju proti njej v Ukrajini, tako da bi podprl izvajanje Protokola o registrih izpustov in prenosov onesnaževal ter zagotavljal spoštovanje zakonodaje o varstvu okolja.*

²⁸ Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevalje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17).

- (33) Ukrepi financirani v okviru instrumenta bi morali biti, *kolikor je to mogoče v državi, ki jo je razdejala vojna, skladni s podnebnimi in okoljskimi standardi Unije. Ti ukrepi bi morali vključevati tudi podnebne spremembe, varstvo okolja, človekove pravice, mir, demokracijo, enakost spolov in nediskriminacijo ter po potrebi zmanjševanje tveganja nesreč, pa tudi napredek pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja. Podpora na podlagi instrumenta bi morala temeljiti tudi na načelu, da se nikogar ne zapostavi, ter si prizadevati za zagotovitev uravnoveženega dodeljevanja in uporabe sredstev na podlagi potreb.*

- (34) Izvajanje te uredbe bi moralo slediti načelom enakosti, **vključevalnosti** in nediskriminacije, kot so opredeljena v strategijah Unije enakosti. Z njenim izvajanjem bi bilo treba **preprečevati in zatirati nasilje nad ženskami, nasilje na podlagi spola in nasilje v družini. Pri tem bi bilo treba spodbujati smiselno participacijo žensk v postopkih odločanja, spodbujati in podpirati** enakost spolov, opolnomočenje žensk in deklet ter **varstvo in promoviranje njihovih** pravic, **ob upoštevanju** akcijskih načrtov EU za enakost spolov ter ustreznih sklepov Sveta in mednarodnih konvencij. **Instrument bi moral pomagati pri obravnavanju družbenih in zdravstvenih izzivov, vključno z duševnim zdravjem, ki je nujno za zdravo povejno družbo, ter s posebnim poudarkom na otrocih.** Izvajanje instrumenta bi moralo biti skladno s Konvencijo Združenih narodov o pravicah invalidov²⁹ ter zagotavljati **sodelovanje ustreznih deležnikov pri odločanju, pa tudi** dostop do naložb in tehnične pomoči v okviru instrumenta. **Instrument bi moral biti tudi skladen s Konvencijo Združenih narodov o otrokovih pravicah ter podpirati otroke in mlade kot ključne nosilce sprememb in kot prispevajoče k uresničevanju Agende za trajnostni razvoj do leta 2030.**

²⁹ UL L 23, 27.1.2010, str. 35.

- (35) Krepitev pravne države, vključno z neodvisnim sodstvom, **podpora prizadevanjem za deoligarhizacijo** ter boj proti **korupciji, zlasti** korupciji **na visoki ravni**, pranju denarja, **izogibanju davkom, davčnim utajam, davčnim goljufijam** in organiziranemu kriminalu, **krepitev preglednosti, vključno z dostopom javnosti do informacij**, dobro upravljanje na vseh ravneh in **sodelovanje organizacij civilne družbe, vključno z organizacijami za človekove pravice**, varovanje svobodnih in pluralističnih medijev ter krepitev reforme javne uprave, tudi na področjih javnih naročil, konkurence in državne pomoči, ostajajo ključni izzivi in so bistvenega pomena za približevanje Ukrajine Uniji in njeno pripravljenost na prevzem vseh obveznosti članstva v Uniji. Glede na dolgoročnejšo naravo reform, ki se izvajajo na navedenih področjih, in potrebo po doslednem doseganju rezultatov bi bilo treba s podporo v okviru instrumenta čim prej obravnavati ta vprašanja.

- (36) Unija bi morala v skladu z načelom participativne demokracije ***ter zavoljo krepitve sistema zavor in ravnovesij*** spodbujati krepitev parlamentarnih zmogljivosti, parlamentarni nadzor, demokratične postopke in pravično zastopništvo v Ukrajini ***ter smiselno sodelovanje regij, občin in civilne družbe v vseh fazah demokratičnega procesa, kar bo omogočilo okrepljen demokratični nadzor. Načrt za Ukrajino bi moral pokazati, kako je bilo načrtovano in izpeljano smiselno sodelovanje deležnikov v posvetovanjih, pri čemer so bili zagotovljeni ustrezni časovni okviri in preglednost ter jasno nadaljnje ukrepanje na podlagi njihovih prispevkov. V skladu z ustavnim redom Ukrajine bi bilo treba vrhovno rado obveščati in se z njo posvetovati v vseh fazah življenjskega cikla instrumenta. Upoštevati bi bilo treba rezultate vseh opravljenih razprav ali mnenj, ki jih je v zvezi z načrtom za Ukrajino dala vrhovna rada.***
- (37) Močnejše strateško in operativno sodelovanje med Unijo in Ukrajino na področju varnosti je ključnega pomena za učinkovito in uspešno obravnavanje varnostnih groženj, ***vključno s hibridnimi grožnjami, kot so kibernetске grožnje, ter za odpornost proti dezinformacijam, tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju***, organiziranemu kriminalu in terorizmu.

- (38) Dejavnosti v okviru instrumenta bi morale poleg tega ***v skladu s členom 21(2), točka (c), PEU ter s cilji in načeli Ustanovne listine Združenih narodov*** po potrebi podpirati ukrepe za krepitev zaupanja in procese, ki promovirajo pravico, iskanje resnice, ***celovito sanacijo po konfliktu za vključujočo in miroljubno družbo*** ter odškodnine in jamstva za neponavljanje kršitev, pa tudi zbiranje dokazov o kaznivih dejanjih, storjenih med vojno, ***ter dajanje zadevnih ugotovitev na voljo, kot je to ustrezno. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti podpiranju formalnega, priložnostnega in neformalnega izobraževanja za mir.***
- (39) Osnovni pogoj za dodelitev podpore v okviru instrumenta bi moral biti, da Ukrajina še naprej spoštuje učinkovite demokratične mehanizme in institucije, vključno z večstrankarskim parlamentarnim sistemom, ter pravno državo in zagotavlja spoštovanje človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin.
- (40) Podpora v okviru instrumenta, med drugim za pot Ukrajine k pristopu, bi morala biti zagotovljena za izpolnitev splošnih in specifičnih ciljev, in sicer na podlagi uveljavljenih meril in z jasnimi pogojenostmi.

- (41) Splošni cilji instrumenta bi morali biti ***med drugim*** pomoč Ukrajini pri obravnavanju družbenih, gospodarskih, ***psiholoških*** in okoljskih posledic vojne s prispevanjem k obnovi, vključno z ***miroljubnim*** okrevanjem, obnovo, ***sanacijo*** in modernizacijo države; s spodbujanjem družbene ***in teritorialne kohezije, demokratične***, gospodarske in okoljske odpornosti, ***ter*** pri postopnem vključevanju v Unijo, svetovno gospodarstvo in trge, ***pa tudi pri z navzgor usmerjenim ekonomskim, družbenim in okoljskim zbliževanjem s standardi Unije*** ter pri pripravi Ukrajine na prihodnje članstvo v Uniji s podpiranjem njenega pristopnega procesa. Za take cilje bi si bilo treba prizadevati z medsebojnim dopolnjevanjem.

- (42) Instrument bi moral v skladu z evropskim stebrom socialnih pravic podpirati solidarnost, vključevanje in socialno pravičnost s ciljem ustvariti in ohraniti kakovostna delovna mesta ter trajnostno *in vključujočo* rast, zagotoviti enake možnosti, *izobraževanje* in socialno zaščito ter dostop do njih, zaščititi ■ skupine *v ranljivem položaju* in izboljšati življenjske standarde. Instrument bi moral prispevati tudi k boju proti revščini in zmanjševanju brezposelnosti, pa tudi k ustvarjanju kakovostnih delovnih mest ter vključevanju in integraciji prikrajšanih skupin. Zagotoviti bi moral priložnosti za naložbe v znanja in spretnosti, med drugim s poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem za pripravo delovne sile na digitalni in zeleni prehod. Omogočiti bi moral tudi krepitev socialnega dialoga, infrastrukture in storitev.
- (43) Instrument bi moral zagotoviti skladnost in dopolnjevanje s splošnimi cilji zunanjega delovanja Unije, kot je določeno v členu 21 PEU, vključno s spoštovanjem temeljnih pravic in načel ter varstvom in spodbujanjem človekovih pravic, demokracije in temeljnih načel pravne države, vključno z bojem proti korupciji, pravosodjem, javno upravo, *dobrim upravljanjem ter preglednostjo in odgovornostjo*.
- (44) Glede na negotovosti, povezane z vojno agresijo Rusije, bi moral biti instrument prožen, da bi Uniji omogočal obravnavanje potreb Ukrajine z raznolikim naborom orodij, ki zagotavlja financiranje ukrajinske države, podporo kratkoročnim prednostnim nalogam za okrevanje in obnovo, podporo naložbam in dostopu do financiranja, pa tudi tehnično pomoč, krepitev zmogljivosti in druge ustrezne dejavnosti.

- (45) Podpora Unije bi morala temeljiti na treh stebrih, in sicer na steber finančne podpore Ukrajini za izvajanje reform in naložb ter za ohranjanje makrofinančne stabilnosti države, kot je določeno v načrtu za Ukrajino, steber naložbenega okvira za Ukrajino za mobilizacijo naložb in izboljšanje dostopa do financiranja, ter steber pristopne pomoči za mobilizacijo tehničnega strokovnega znanja in izkušenj ter krepitve zmogljivosti.
- (46) Ker so potrebe po okrevanju, obnovi in modernizaciji Ukrajine znatne ter jih ni mogoče kriti le iz proračuna Unije, bi morale imeti vlogo pri njihovem izpolnjevanju tako javne kot tudi zasebne naložbe. Instrument bi moral omogočiti **pravočasno** mobilizacijo javnih in zasebnih naložb ter povečanje podpore za naložbe v dolgoročno obnovo, kadar okoliščine to dopuščajo, tudi ob upoštevanju izvedbene in absorpcijske sposobnosti Ukrajine.
- Mobilizacija zasebnih naložb prek instrumenta bi morala prispevati k dolgoročni konkurenčnosti in inovacijski zmogljivosti Ukrajine.***

- (47) *Rusija mora v celoti odgovarjati in plačati za ogromno škodo, povzročeno z njeno vojno agresijo proti Ukrajini, ki je očitna kršitev Ustanovne listine Združenih narodov. Unija in njene države članice bi si morale v tesnem sodelovanju z drugimi mednarodnimi partnerji ter v skladu s pravom Unije in mednarodnim pravom še naprej prizadevati za ta cilj, pri tem pa upoštevati, da Rusija resno krši prepoved uporabe sile iz člena 2(4) Ustanovne listine Združenih narodov in načela odgovornosti države za mednarodno protipravna dejanja, vključno z obveznostjo povračila povzročene škode, ki jo je mogoče finančno oceniti. Med drugim je pomembno, da se v usklajevanju z mednarodnimi partnerji doseže napredek glede tega, kako bi lahko v skladu z veljavnimi pogodbenimi obveznostmi ter s pravom Unije in mednarodnim pravom izredne prihodke, ki jih imajo zasebni subjekti in ki izhajajo neposredno iz ruskih imobiliziranih sredstev, usmerili v podporo za Ukrajino ter njeno okrevanje in obnovo.*
- (48) Najvišji skupni znesek podpore Unije v okviru instrumenta bi moral za vse vrste podpore znašati 50 milijard EUR v tekočih cenah za obdobje od leta 2024 do leta 2027. Glede na spreminjajoče se razmere in cilje samega instrumenta mora podpora Unije zagotavljati ravnovesje med prožnostjo in možnostmi njenega načrtovanja.

- (49) Podpora Unije, ki ni v obliki posojil, na podlagi te uredbe bi se morala financirati iz rezerve za Ukrajino in se uporabljati skladno z njo, kot je določeno v Uredbi Sveta (EU, Euratom) 2020/2093³⁰, in sicer v višini do **17** milijard EUR za obdobje od leta 2024 do leta 2027. Ta najvišji znesek za Evropski parlament in Svet ne pomeni prednostnega referenčnega zneska v letnem proračunskem postopku v smislu točke 18 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 16. decembra 2020 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ter novih virih lastnih sredstev³¹, vključno s časovnim načrtom za uvedbo novih virov lastnih sredstev. ***Morebitni prihodki bi se lahko ustvarili na podlagi ustreznih pravnih aktov v zvezi z uporabo izrednih prihodkov, ki jih imajo zasebni subjekti in ki izhajajo neposredno iz imobiliziranih sredstev centralne banke Rusije.***

³⁰ Uredba Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 (UL L 433 I, 22.12.2020, str. 11).

³¹ UL L 433 I, 22.12.2020, str. 28.

- (50) *V skladu s členom 10b Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 bi morala mobilizacija rezerve za Ukrajino **omogočiti, da se zagotovi najvišji** letni znesek podpore, ki ni v obliki posojil, v višini 5 milijard EUR. **Neporabljeni del najvišjega letnega zneska podpore, ki ni v obliki posojil, bi moral ostati na voljo za preostali del obdobja, za katerega je instrument vzpostavljen.***
- (51) V okviru omejevalnih ukrepov Unije, sprejetih na podlagi člena 29 PEU in člena 215(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), se imenovanim pravnim osebam, subjektom ali organom ne smejo neposredno ali posredno dajati na razpolago ali v korist kakršna koli sredstva ali gospodarski viri. Zato takih imenovanih pravnih oseb, subjektov ali organov ter pravnih oseb, subjektov ali organov, ki so v njihovi lasti ali pod njihovim nadzorom, instrument ne more podpirati.
- (52) Odobritve za prevzem obveznosti in ustrezne odobritve plačil iz rezerve za Ukrajino bi bilo treba mobilizirati letno v proračunu nad zgornjimi mejami večletnega finančnega okvira.

- (53) Za del podpore v okviru instrumenta, ki se zagotavlja v obliki posojil, je primerno, da se jamstvo iz proračuna Unije razširi na finančno pomoč, ki je na voljo Ukrajini in odobrena v skladu s členom 220(1) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta³². V Uredbi (EU, Euratom) 2020/2093 se posledično **uporabljajo** potrebne odobritve v proračunu Unije nad zgornjimi mejami večletnega finančnega okvira za finančno pomoč Ukrajini, ki je na voljo do konca leta 2027.
- (54) Ob spoštovanju načela enoletnosti proračuna Unije, bi bilo treba v skladu z Uredbo (EU, Euratom) 2018/1046 zagotoviti možnost uporabe prožnosti za druge politike, in sicer za prenose in ponovno dodeljevanje sredstev za zagotovitev učinkovite uporabe sredstev Unije, da se čim bolj povečajo sredstva Unije, ki so na voljo v okviru instrumenta.
- (55) Omejitve upravičenosti v postopkih dodeljevanja v okviru instrumenta bi morale biti dovoljene, kadar je ustrezno glede na posebno naravo dejavnosti ali če vpliva na varnost ali javni red.

³² Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1).

- (56) Da bi se instrument izvajal učinkovito, ***mora Ukrajina zagotoviti dostop javnosti do informacij o možnostih financiranja v okviru instrumenta ter svobodno in pošteno konkurenco pri postopkih razpisa in dodeljevanja nepovratnih sredstev izvedenih v okviru tega instrumenta. Instrument bi moral prispevati k lažjemu vključevanju Ukrajine v evropske vrednostne verige, zaradi česar bi vse zaloge in materiali, ki se financirajo in naročajo v okviru tega instrumenta, morali izvirati iz držav članic, Ukrajine, partneric z Zahodnega Balkana, Gruzije in Moldavije, pogodbenic Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in držav, ki Ukrajini zagotavljajo raven podpore, primerljivo s tisto, ki jo zagotavlja Unija, pri čemer se upošteva velikost njihovih gospodarstev, in za katere je Komisija določila vzajemni dostop do zunanje pomoči v Ukrajini, razen če zalog in materialov ni mogoče dobiti pod razumnimi pogoji v nobeni od navedenih držav. V slednjem primeru bi morala Komisija o tem obveščati Svet.***

- (57) Unija bi si morala prizadevati za najučinkovitejšo uporabo razpoložljivih virov in s tem za optimizacijo učinka svojega zunanjega delovanja. V ta namen bi bilo treba zagotoviti skladnost, doslednost in dopolnjevanje z drugimi instrumenti Unije za zunanje financiranje ter sinergije z drugimi politikami in programi Unije. Da bi bil učinek kombiniranih ukrepov za doseganje skupnega cilja čim večji, bi moralo biti v okviru instrumenta možno prispevati k dejavnostim v okviru drugih programov, ***ne da bi to povzročilo podvajanje podpornih ukrepov.***
- (58) Unija bi morala spodbujati večstranski pristop k svetovnim dobrinam in izzivom, ki bi temeljil na pravilih in vrednotah, ter pri tem sodelovati z državami članicami, partnerskimi državami, mednarodnimi organizacijami in drugimi donatorji.

- (59) Glede na potrebo po usklajevanju mednarodne podpore za okrevanje, obnovo in modernizacijo Ukrajine bi bilo treba omogočiti, da države članice, tretje države, mednarodne organizacije, mednarodne finančne institucije ali drugi viri prispevajo k izvajanju instrumenta. Taki prispevki bi se morali izvajati v skladu z istimi pravili in pogoji ter bi morali predstavljati zunanje namenske prejemke v smislu člena 21(2), točke (a)(ii), (d) in (e), Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046. ***Podpora v okviru instrumenta bi morala biti, kolikor je to mogoče, vključena v mednarodna prizadevanja za finančno strukturo za okrevanje Ukrajine ter usklajena z ustreznimi donatorji in mednarodnimi finančnimi institucijami.***

- (60) Komisija in države članice bi morale zagotoviti ■ usklajenost, doslednost, **dopolnjevanje in preglednost** svoje podpore, zlasti tako, da bi se v različnih fazah cikla zagotavljanja podpore redno posvetovale z **ustreznimi deležniki**, tudi na lokalni **in regionalni** ravni, in si z njimi pogosto izmenjale informacije. Glede na prisotnost različnih mednarodnih donatorjev bi bilo treba sprejeti tudi potrebne ukrepe za boljše usklajevanje in dopolnjevanje z drugimi donatorji, tudi z rednimi posvetovanji **in strateškim ozaveščanjem**. V zvezi s tem bi bilo treba uporabljati Multilateralno platformo za usklajevanje med donatorji za Ukrajino kot že uveljavljen forum za tako izmenjavo.
- (61) Za to uredbo bi se morala uporabljati horizontalna finančna pravila, ki sta jih Evropski parlament in Svet sprejela na podlagi člena 322 PDEU. Navedena pravila so določena v Uredbi (EU, Euratom) 2018/1046 in določajo zlasti postopke za pripravo proračuna in njegovo izvrševanje prek nepovratnih sredstev, nagrad, javnih naročil, posrednega upravljanja, finančnih instrumentov, proračunskih jamstev, finančne pomoči in povračila zunanjim strokovnjakom ter urejajo preverjanja odgovornosti finančnih akterjev.

- (62) Vrste financiranja in metode izvajanja na podlagi te uredbe bi morale biti izbrane glede na to, ali je z njimi mogoče uresničiti cilje instrumenta in doseči rezultate, pri čemer se upoštevajo zlasti stroški kontrol, upravno breme in pričakovano tveganje neskladnosti. Pri tem bi bilo treba razmisliti o uporabi pavšalnih zneskov, pavšalnih stopenj in stroškov na enoto ter financiranja, ki ni povezano s stroški, kot je navedeno v členu 125(1), točka (a), Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.
- (63) Z Ukrajino bi bilo treba skleniti okvirni sporazum za določitev načel finančnega sodelovanja med Unijo in Ukrajino, vključno s potrebnimi mehanizmi za nadzor in revizijo odhodkov, *ta sporazum pa bi moral zagotoviti, da Ukrajina doseže visoko raven zaščite finančnih interesov Unije, primerljivo s tisto iz Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 in druge povezane zakonodaje Unije* (v nadaljnjem besedilu: *okvirni sporazum*). Z Ukrajino bi bilo treba po potrebi skleniti tudi sporazume o financiranju in posojilih, odvisno od zadevnega stebra, da se opredelijo pogoji za sprostitev sredstev.

- (64) Z odstopanjem od prvega, drugega in četrtega pododstavka člena 209(3) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 je primerno, da bi povračila in prihodki, ustvarjeni s finančnim instrumentom, podprtim na podlagi te uredbe, morali predstavljati notranje namenske prejemke instrumenta ali programa, ki ga bo nasledil.
- (65) Z odstopanjem od člena 213(4), točka (a), Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 je primerno, da bi moral vsak presežek iz rezervacije za jamstvo za Ukrajino predstavljati notranje namenske prejemke instrumenta ali programa, ki ga bo nasledil.
- (66) V okviru stebra I instrumenta bi bilo treba zagotoviti financiranje za podporo izvajanju načrta za Ukrajino, ki določa program reform in naložb Ukrajine za doseganje splošnih in specifičnih ciljev instrumenta in ki bi moral biti prav tako vključen v okvir gospodarske in fiskalne politike. Financiranje v okviru stebra I bi bilo treba zagotoviti po zadovoljivi izpolnitvi pogojev iz načrta za Ukrajino.

- (67) Ukrajina bi morala načrt za Ukrajino pripraviti kot skladen, celovit in ustrezno uravnotežen odziv na obnovo in modernizacijo Ukrajine, ki bi podpiral njeno gospodarsko, družbeno in okoljsko okrevanje, **trajnostni razvoj** ter njen napredek pri pristopu k Uniji. Načrt za Ukrajino kot tak bi tudi zagotovil podlago drugim donatorjem za opredelitev prednostnih področij financiranja za obnovo Ukrajine ter spodbujal lastno odgovornost, skladnost in dodatne prispevke v zvezi s tem. Ukrajina bi morala v ta namen zagotoviti, da načrt za Ukrajino, kot je pripravljen, celostno zajema njene potrebe po okrevanju, obnovi in modernizaciji, pri tem pa opredeliti, v kolikšni meri naj bi ukrepe iz načrta za Ukrajino financirala Unija v okviru instrumenta. Pri pripravi načrta za Ukrajino bi morala Ukrajina upoštevati podporo, zagotovljeno v okviru drugih programov Unije **in podpora od drugih donatorjev**. Ukrajina bi morala načrt za Ukrajino oblikovati tako, da bi lahko k podpori ukrepom iz načrta za Ukrajino prispevali še drugi donatorji, med drugim s povečanjem razpoložljivega financiranja v okviru instrumenta. **V načrtu za Ukrajino bi moralo biti zagotovljeno primerno usklajevanje in dopolnjevanje z ustreznimi donatorji in mednarodnimi finančnimi institucijami.**

- (68) Čeprav bi moral biti načrt za Ukrajino podlaga za podporo, zagotovljeno v okviru stebra I instrumenta, bi moral biti tudi referenca za podporo, zagotovljeno v okviru stebrov II in III instrumenta. Ukrepi, financirani v okviru stebrov II in III, bi morali podpirati cilje in izvajanje načrta za Ukrajino.
- (69) Načrt za Ukrajino bi moral vključevati reformne in naložbene ukrepe, skupaj s kakovostnimi in količinskimi koraki, ki jamčijo zadovoljivo izpolnjevanje navedenih ukrepov, ter okvirni časovni razpored za njihovo izvedbo. ***Izjemoma*** bi morali biti upravičeni ukrepi, vzpostavljeni od 1. januarja 2023.

- (70) V načrtu za Ukrajino bi morali biti določeni pogoji, ki upoštevajo pričakovani napredek pri izvajanju ukrepov, ki jih vsebuje. Navedeni pogoji bi morali biti v obliki kakovostnih ali količinskih korakov. Te korake bi bilo treba izvesti najpozneje do 31. decembra 2027, vendar pa bi moralo biti možno splošno dokončanje ukrepov, na katere se ti koraki nanašajo, podaljšati na obdobje po letu 2027. Glede na potrebo po zagotavljanju makrofinančne stabilnosti Ukrajine ob hkratnem podpiranju njenih prizadevanj za okrevanje, obnovo in modernizacijo z namenom pristopa k Uniji bi moral načrt za Ukrajino zlasti vključevati pogoje, povezane z bistvenimi zahtevami, kot so makrofinančna stabilnost, nadzor proračuna in javnofinančno poslovanje, ki se lahko opredelijo tako, da upoštevajo zadovoljiv napredek pri izpolnjevanju, ter sektorskimi in strukturnimi reformami in naložbami. Plačila bi morala biti ustrezno strukturirana glede na take kategorije pogojev, ki upoštevajo cilje instrumenta.

- (71) Ukrajina bi morala pri pripravi in izvajanju načrta za Ukrajino zlasti upoštevati razmere v regijah in občinah Ukrajine glede na njihove posebne potrebe po okrevanju in obnovi, reformah, modernizaciji in decentralizaciji ter se *smiselno* posvetovati z regionalnimi, lokalnimi, mestnimi in drugimi javnimi organi *ter z organizacijami civilne družbe* v skladu z načelom upravljanja na več ravneh in ob upoštevanju pristopa od spodaj navzgor. ***Treba bi bilo upoštevati lokalne načrte za okrevanje, kadar so na voljo.*** V zvezi s tem bi moral načrt za Ukrajino zlasti okrepiti gospodarski, družbeni, okoljski in teritorialni razvoj regij in občin Ukrajine ter podpreti reformo decentralizacije po vsej Ukrajini in približevanje standardom Unije. Načrt za Ukrajino bi moral prav tako zagotoviti, da so v odločanje o uporabi podpore v procesu obnove na lokalni ravni vključeni podnacionalni organi, zlasti občine, in da projekti obnove, ki jih izberejo in izvajajo taki podnacionalni organi, predstavljajo ustrezno velik delež podpore.

- (72) *Dokončanje reforme za decentralizacijo kot trajnostnega in nepovratnega elementa upravljanja na več ravneh v Ukrajini je pomembna prednostna naloga. Ta reforma bi morala zajemati jasno razmejitev pristojnosti med centralno in lokalno ravno, ustrezne notranje strukture za občinske uprave in sorazmeren okvir nadzora lokalnih organov v skladu z Evropsko listino lokalne samouprave, pa tudi nadaljevanje dela v zvezi s tem, da se občinam na podlagi evropske prakse in v skladu z ustavnim redom Ukrajine podeli status pravne osebe javnega prava.*
- (73) Načrt za Ukrajino bi moral vključevati tudi **podrobno** razlago sistema Ukrajine **in načrtovanih ukrepov** za učinkovito preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje nepravilnosti, korupcije **in zlasti goljufij, vseh oblik korupcije, vključno s korupcijo na visoki ravni, ali kakršne koli druge nezakonite dejavnosti, ki škodi finančnim interesom Unije**, in navzkrižij interesov, **podrobno** razlago njenega sistema **in načrtovanih ukrepov za učinkovito preiskovanje in pregon kaznivih dejanj, ki vplivajo na sredstva, zagotovljena v okviru instrumenta, ter podrobno razlago ureditev, katerih cilj je preprečiti dvojno financiranje iz instrumenta in drugih programov Unije ali s strani drugih donatorjev**. Ukrepi v okviru načrta za Ukrajino bi morali po potrebi **prispevati** k zagotavljanju učinkovitega **in preglednega** sistema upravljanja in kontrol. Take ukrepe bi morala Ukrajina izvesti do okvirnega datuma, ki bi **ga bilo treba** določiti, kot je ustrezno za posamezen ukrep med življenjsko dobo instrumenta.

- (74) Komisija bi morala načrt za Ukrajino oceniti na podlagi seznama meril iz te uredbe. V primeru pozitivne ocene načrta za Ukrajino bi morala Komisija predložiti predlog za odobritev načrta za Ukrajino s strani Sveta.
- (75) Glede na negotovosti in potrebo po prožnosti pri izvajanju instrumenta bi bilo treba Ukrajini omogočiti, da Komisiji predloži utemeljeno zahtevo za predložitev predloga spremembe izvedbenega sklepa Sveta o odobritvi ocene načrta za Ukrajino, kadar Ukrajina zaradi objektivnih okoliščin delno ali v celoti ne more več uresničiti načrta za Ukrajino, vključno z ustreznimi kakovostnimi in količinskimi koraki. V dogovoru z Ukrajino bi morala imeti Komisija možnost predložiti predlog spremembe navedenega izvedbenega sklepa Sveta, zlasti za upoštevanje *spremenjenih okoliščin, ki omogočajo večje ambicije, ali* spremenjenih razpoložljivih zneskov. Ukrajini bi bilo treba tudi omogočiti, da predloži utemeljeno zahtevo za spremembo načrta za Ukrajino, po potrebi tudi s predlaganjem dodatkov, da se upošteva dodatno financiranje, ki je na voljo od drugih donatorjev ali iz drugih virov.

- (76) Omogočiti bi bilo treba finančno podporo načrtu za Ukrajino v obliki posojila. Glede na nujne potrebe Ukrajine po financiranju je primerno organizirati finančno pomoč v okviru diverzificirane strategije financiranja, ki je navedena v členu 220a Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 in tam določena kot enotna metoda financiranja, s čimer naj bi se povečali likvidnost obveznic Unije ter privlačnost in stroškovno učinkovitost izdaj Unije.
- (77) Glede na razmere v Ukrajini, ki jih je povzročila ruska vojna agresija, in v njeno podporo na poti k dolgoročni stabilnosti je primerno, da se Ukrajini zagotovijo posojila pod zelo ugodnimi pogoji s trajanjem največ 35 let in da se odplačevanje glavnice ne začne pred letom 2034. Primerno je tudi odstopati od člena 220(5), točka (e), Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 in Uniji omogočiti, da za obdobje od 1. januarja 2024 do 31. decembra 2027 krije stroške obrestnih mer (stroške financiranja in stroške upravljanja likvidnosti) in ne zaračuna upravnih stroškov (stroškov storitev za upravne režijske stroške), ki bi jih sicer krila Ukrajina. Subvencijo za stroške izposojanja bi bilo treba odobriti kot instrument, ki se šteje za primernega za zagotovitev učinkovitosti podpore v okviru instrumenta v smislu člena 220(1) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.

- (78) Ukrajini bi bilo treba omogočiti, da lahko vsako leto zaprosi za subvencijo obrestne mere in oprostitev upravnih stroškov.
- (79) Z odstopanjem od člena 31(3) Uredbe (EU) 2021/947 finančna obveznost iz posojil na podlagi te uredbe ne bi smela biti podprta z jamstvom za zunanje delovanje, vzpostavljenim z navedeno uredbo. Podpora v obliki posojil v okviru instrumenta bi morala predstavljati finančno pomoč v smislu člena 220(1) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046. Pri upoštevanju finančnih tveganj in kritja iz proračuna se za podporo v obliki posojil v okviru instrumenta ne bi smele oblikovati rezervacije, katerih jamstvo je nad zgornjimi mejami, z odstopanjem od člena 211(1) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 pa se ne bi smela določiti stopnja rezervacij.

- (80) Zagotoviti je treba prožnost in možnosti načrtovanja ter stabilnost pri zagotavljanju podpore Unije Ukrajini. V ta namen bi bilo treba plačila v okviru instrumenta izvajati po določenem četrtnem razporedu, glede na razpoložljivost financiranja, na podlagi zahtevka za plačilo, ki ga predloži Ukrajina, in po tem, ko Komisija *oceni* zadovoljivo izpolnjevanje ustreznih pogojev. V primeru *pozitivne ocene bi morala Komisija brez nepotrebnega odlašanja predložiti predlog izvedbenega sklepa Sveta, v katerem se potrdi, da so pogoji za plačila zadovoljivo izpolnjeni. Komisija bi morala na podlagi navedenega izvedbenega sklepa Sveta sprejeti sklep o odobritvi izplačila. Kadar* pogoj ni izpolnjen v skladu z okvirno časovnico, določeno v sklepu o odobritvi načrta za Ukrajino, bi morala Komisija *s pomočjo metodologije za delno plačilo* od plačila odšteti znesek, ki ustreza navedenim pogojem. Izplačilo ustreznih zadržanih sredstev bi se lahko izvedlo v naslednjem plačilnem obdobju in do 12 mesecev po prvotnem roku, določenem v okvirni časovnici, če so pogoji izpolnjeni.

- (81) Da bi Ukrajini zagotovili dostop do zadostnega financiranja za izpolnitev njenih potreb po makrofinančni stabilnosti ter za začetek njenega okrevanja, obnove in modernizacije, bi ji morali dati na voljo do največ 7 % podpore ■ v obliki *posojila* kot predhodnega financiranja, glede na razpoložljivost financiranja in ob upoštevanju osnovnega pogoja za podporo Ukrajini v okviru instrumenta.
- (82) Z odstopanjem od člena 116(2) in (5) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 je primerno, da se določi rok za plačilo, ki začne teči od datuma obvestila o sklepu, s katerim se odobri izplačilo Ukrajini, in da Komisija Ukrajino oprosti plačila zamudnih obresti.

- (83) *Glede na potrebo, da se še naprej zagotavlja makrofinančna stabilnost Ukrajine, je primerno, da se ji, če okvirni sporazum ne bo podpisan ali če načrt za Ukrajino ne bo sprejet, zagotovi izredna podpora za obdobje do šestih mesecev, ki se začne 1. januarja 2024. Ta podpora bi morala biti odvisna od zadovoljivega napredka Ukrajine pri pripravi načrta za Ukrajino in pogojev, ki bodo dogovorjeni v memorandumu o soglasju med Komisijo in Ukrajino. V memorandumu o soglasju bi morali biti navedeni zlasti pogoji politike, okvirno finančno načrtovanje in zahteve glede poročanja, sorazmerno s trajanjem financiranja. Med pogoji politike bi morali biti zavezanost načelom dobrega finančnega poslovanja s poudarkom na boju proti korupciji in pranju denarja ter ukrepi za izboljšanje upravljanja prihodkov, temeljiti pa bi morali na ukrepih, ki jih je Ukrajina že uvedla v okviru prejšnjih programov makrofinančne pomoči.*

- (84) Preglednost pri izvajanju instrumenta je pomembna zahteva za podporo Unije. Ukrajina bi morala dvakrat letno objaviti podatke o osebah in subjektih, ki prejemajo zneske financiranja, ki **kumulativno** presegajo protivrednost **100 000** EUR, za izvajanje reform in naložb, določenih v načrtu za Ukrajino. Ti podatki se, **če je to ustrezno utemeljeno**, ne bi smeli objaviti, kadar lahko razkritje ogrozi pravice in svoboščine zadevnih oseb ali subjektov ali resno škoduje poslovnim interesom prejemnikov. Okvirni sporazum bi moral vključevati natančna pravila in časovni okvir za zbiranje podatkov s strani Ukrajine, za obliko teh podatkov ter dostop Komisije, **Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF), Evropskega računskega sodišča ter po potrebi Evropskega javnega tožilstva (EJT) do teh podatkov.**

- (85) V okviru stebra II instrumenta bi bilo treba vzpostaviti naložbeni okvir za podporo naložbam v okrevanje in obnovo, ki jih izvedejo **ukrajinski organi**, podjetja iz zasebnega sektorja, občine, podjetja v državni lasti ali drugi akterji (v nadaljnjem besedilu: naložbeni okvir za Ukrajino). Naložbeni okvir za Ukrajino bi moral obravnavati prednostne naloge, opredeljene v načrtu za Ukrajino, ter podpirati njegove cilje in izvajanje. V upravljanje naložbenega okvira za Ukrajino bi morale biti **po potrebi** vključeni ukrajinski organi.

- (86) Naložbeni okvir za Ukrajino bi moral predstavljati celostni finančni sveženj, ki zagotavlja zmogljivost financiranja v obliki finančnih instrumentov, proračunskih jamstev in operacij mešanega financiranja v Ukrajini. Podpora v okviru naložbenega okvira za Ukrajino bi se morala izvajati s posrednim upravljanjem, predvsem z opiranjem na finančne in tehnične zmogljivosti mednarodnih finančnih institucij, evropskih institucij za financiranje razvoja, **dvostranskih evropskih finančnih institucij in izvoznokreditnih agencij**, vključno z njihovo udeležbo pri tveganju, povezanem z naložbami z lastnimi viri. Glede na obseg naložb v okrevanje in obnovo v Ukrajini, ki bodo zahtevale delitev tveganj, mora Unija vzpostaviti namensko jamstveno zmogljivost (v nadaljnjem besedilu: jamstvo za Ukrajino). Operacije, ki bodo zajete v jamstvo za Ukrajino, se morajo izvajati v skladu s členom 208(4) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046. Izvoznokreditne agencije in druge finančne institucije, ki zagotavljajo podporo za spodbujanje trgovine, lahko delujejo kot finančni posredniki. Pri izvajanju in upravljanju jamstva za Ukrajino bi morala Komisija zagotoviti tesno usklajevanje s podporo, ki se izvaja v okviru Evropskega sklada za trajnostni razvoj plus, vzpostavljenega na podlagi Uredbe (EU) 2021/947. **Jamstvo za Ukrajino bi moralo koristiti državnim, poddržavnim, nekomercialnim in komercialnim subjektom ter zasebnemu sektorju.**

- (87) *EIB bi morala biti glede na svojo vlogo na podlagi Pogodb partnerica pri izvajanju operacij v okviru jamstva za Ukrajino. Zato bi bilo treba skupini EIB do 31. decembra 2025 poveriti izvrševanje 25-odstotnega namenskega okvirnega minimalnega zneska jamstva za Ukrajino za operacije z državnimi partnerji in nekomercialnimi partnerji na poddržavni ravni. Za zagotovitev celovite uporabe jamstva za Ukrajino bi moral biti neporabljeni del namenskih zneskov po tem datumu na voljo vsem upravičenim partnerjem za vse vrste operacij.*
- (88) *Upravičeni partnerji bi na zahtevo morali Komisiji predložiti vse dodatne informacije, potrebne za izpolnitev njenih obveznosti na podlagi te uredbe, skupaj z informacijami o spoštovanju človekovih pravic ter socialnih, delovnih in okoljskih standardov.*
- (89) *Vsi upravičeni partnerji in upravičeni pooblaščen subjekti bi morali biti karseda pozorni na koruptivne prakse, favoriziranje ali neupravičeno regionalno ali sektorsko koncentracijo dodeljevanja ali uporabe virov ter se temu izogibati, o tem poročati in se proti temu boriti, po potrebi pa bi morali tudi zahtevati namensko poročanje o teh vidikih in njihovo revizijo.*

- (90) Prožnost podpore v okviru instrumenta bi bilo treba povečati z določitvijo prožnega izvajanja jamstva za Ukrajino, ki ga je mogoče odobriti postopoma. Primerno je odstopati od Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046, da se omogoči, da je oblikovanje rezervacij do 31. decembra 2027 enako znesku rezervacij, ki ustreza odobrenemu jamstvu, namesto da se upošteva znesek skupnih rezervacij. V okviru odstopanja bi morale biti omogočeno tudi postopno oblikovanje rezervacij, da bi se upošteval napredek pri izbiri in izvajanju operacij financiranja in naložbenih operacij, ki podpirajo cilje instrumenta.

- (91) Za učinkovito uporabo sredstev v okviru stebra II bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi s spremembo stopnje rezervacij za jamstvo za Ukrajino. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje³³. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njihovi strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (92) ***Za spodbujanje zasebnih naložb ter razvoja malih in srednjih podjetij je treba vsaj 15 % jamstev iz jamstva za Ukrajino nameniti mikro, malim in srednje velikim podjetjem (MSP), kakor so opredeljena v členu 2 Priloge k Priporočilu Komisije 2003/361/ES³⁴, vključno z zagonskimi podjetji, ter spremljati dodeljevanje tega dela sredstev in o njem poročati.***

³³ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

³⁴ Priporočilo Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o definiciji mikro, malih in srednje velikih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

- (93) V okviru stebra III instrumenta bi moral biti cilj podpore predvsem postopna uskladitev s pravili, standardi, politikami in praksami Unije (v nadaljnjem besedilu: pravni red) z namenom prihodnjega članstva v Uniji, s čimer bi se prispevalo k izvajanju načrta za Ukrajino. V tem procesu bi bilo treba upoštevati tudi ustrezna priporočila mednarodnih organov, kot sta Svet Evrope in Beneška komisija. Podpora bi morala biti namenjena tudi krepitvi *demokratičnih in pravosodnih institucij, vključno s sodišči, ter zmogljivosti* deležnikov, vključno z *lokalnimi in regionalnimi organi*, socialnimi partnerji in organizacijami civilne družbe, *vključno z njihovo vlogo javnega nadzora*.
- (94) *Sredstva iz stebra III bi bilo treba uporabiti tudi za financiranje stroškov izposojanja v okviru instrumenta ter ugotovljenih stroškov izposojanja in oblikovanja rezervacij za proračunska jamstva, ki izhajajo iz prejšnje podpore za Ukrajino.*

- (95) V skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta³⁵, Uredbo (EU, Euratom) 2018/1046 ter uredbami Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95³⁶, (Euratom, ES) št. 2185/96³⁷ in (EU) 2017/1939³⁸ se finančni interesi Unije zaščitijo z ***učinkovitimi*** ukrepi, ki vključujejo ukrepe v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem, odpravljanjem in preiskovanjem nepravilnosti, goljufij, korupcije, navzkrižja interesov in dvojnega financiranja ter v zvezi z izterjavo izgubljenih, neupravičeno izplačanih ali nepravilno porabljenih sredstev, ***in ukrepi za učinkovito preiskovanje in pregon kaznivih dejanj, ki vplivajo na sredstva, zagotovljena v okviru instrumenta, ter obsodbo storilcev teh dejanj. EJT je v skladu z Uredbo (EU) 2017/1939 pooblaščen za preiskovanje in pregon kaznivih dejanj, ki vplivajo na finančne interese Unije. Ukrajinski pristojni organi bi tudi morali brez odlašanja obravnavati prošnje EJT in pristojnih organov držav članic za medsebojno pravno pomoč in izročitev v zvezi s kaznivimi dejanji, ki vplivajo na sredstva v okviru instrumenta.***

³⁵ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

³⁶ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL L 312, 23.12.1995, str. 1).

³⁷ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

³⁸ Uredba Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) (UL L 283, 31.10.2017, str. 1).

- (96) Zlasti bi moral imeti OLAF v skladu z uredbama (Euratom, ES) št. 2185/96 in (EU, Euratom) št. 883/2013 možnost izvajanja upravnih preiskav, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, da bi ***odkril in*** ugotovil, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali kakršnega koli drugega nezakonitega ravnanja, ki škodi finančnim interesom Unije, ***ter o vsakem kaznivem ravnanju poročal EJT v skladu s členom 24(1) Uredbe (EU) 2017/1939.***
- (97) ***Komisija bi si morala prizadevati dati Ukrajini na voljo enoten integriran in interoperabilen sistem informiranja in spremljanja, ki vključuje enotno orodje za podatkovno rudarjenje in oceno tveganja, zaradi dostopa do ustreznih podatkov in njihove analize v skladu z načeli Unije o varstvu podatkov in veljavnimi pravili o varstvu podatkov. Kadar je tak sistem na voljo, bi morala Ukrajina uporabljati ustrezne podatke in jih vnašati vanj, med drugim s podporo v okviru stebra III. Podatki bi morali Komisiji in ustreznim ukrajinskim organom, pristojnim za izvrševanje in nadzor sredstev, omogočiti, da ocenijo tveganja in preprečijo nepravilnosti.***

- (98) V skladu z Uredbo (EU, Euratom) 2018/1046 bi bilo treba Komisiji, OLAF, Evropskemu računskemu sodišču in po potrebi EJT, podeliti potrebne pravice in dostop, tudi s strani tretjih oseb, ki so vključene v izvrševanje sredstev Unije. Ukrajina bi morala Komisiji tudi poročati o nepravilnostih v zvezi z uporabo sredstev.
- (99) Okrepitev sistemov notranjih kontrol, ***vkjučno s predhodnim preverjanjem***, boj proti ***vsakršni obliki*** korupcije, ***favoriziranja ali goljufij***, spodbujanje preglednosti, ***zanesljivo, odgovorno in pregledno*** upravljanje ter učinkovito javnofinančno poslovanje so pomembne prednostne naloge reform za Ukrajino in bi jih bilo treba podpreti v okviru instrumenta.

- (100) Komisija bi morala v okviru instrumenta zagotoviti učinkovito zaščito finančnih interesov Unije. Zato bi bilo treba ustanoviti neodvisen revizijski odbor, ki bi Komisiji zagotavljal informacije o morebitnem slabem upravljanju sredstev. Take informacije bi morale biti na voljo OLAF in po potrebi ustreznim ukrajinskim organom. Komisija bi morala imeti pravico, da ob pomoči delegacije Unije v celotnem življenjskem ciklu projekta **redno** preverja, kako Ukrajina izvršuje sredstva. Revizijski odbor bi moral zagotavljati reden dialog in sodelovanje z Evropskim računskim sodiščem **ter Računskim sodiščem Ukrajine**.

- (101) Čeprav je v prvi vrsti odgovornost Ukrajine, da zagotovi, da se instrument izvaja v skladu z veljavnimi standardi, pri čemer se upoštevajo načelo sorazmernosti in posebni pogoji, pod katerimi bo instrument deloval, bi morala imeti Komisija možnost, da od Ukrajine prejme zadostno zagotovilo v zvezi s tem. V ta namen bi se morala Ukrajina v načrtu za Ukrajino zavezati, da bo izboljšala svoj sedANJI sistem upravljanja in kontrol ter izterjala neustrezno porabljene zneske. Ukrajina bi morala vzpostaviti sistem spremljanja, na katerem bo temeljilo letno poročilo o napredku. Ukrajina bi morala zbirati podatke in informacije, ki omogočajo preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje nepravilnosti, goljufij, korupcije in navzkrižij interesov v zvezi z ukrepi, podprtimi v okviru instrumenta. V okvirnem sporazumu ter sporazumih o financiranju in posojilih bi bilo treba določiti obveznosti Ukrajine, da ***v skladu z načeli Unije o varstvu podatkov in veljavnimi pravili o varstvu podatkov*** zagotovi zbiranje ustreznih podatkov o osebah in subjektih, ki prejemajo financiranje, ***tudi podatke o dejanskem lastništvu***, za izvajanje ukrepov iz načrta za Ukrajino ter dostop do teh podatkov.

- (102) Finančne interese Unije bi bilo treba zaščititi tudi, kadar se sredstva izvršujejo v okviru neposrednega upravljanja prek nepovratnih sredstev in javnih naročil ter posrednega upravljanja prek subjektov s stebrnimi ocenami, zlasti v okviru stebrov II in III instrumenta. ***Za izvajanje financiranja Unije v okviru posrednega upravljanja v okviru instrumenta bi bilo treba izbrati samo subjekte s stebrnimi ocenami.***
- (103) ***Podpora v okviru instrumenta*** bi se morala ***izvajati s programi dela iz člena 110 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.***
- (104) Izboljšati bi bilo treba komunikacijske zmogljivosti Ukrajine, da bi zagotovili **■** javno podporo in razumevanje v zvezi z vrednotami Unije ter koristmi in obveznostmi, ki jih prinaša članstvo v Uniji, hkrati pa bi bilo treba odpravljati dezinformacije ***in tuje vmešavanje ter zaščititi močne in svobodne pluralne medije.*** Zagotoviti bi bilo treba tudi prepoznavnost financiranja Unije.

- (105) Komisija bi morala poskrbeti, da so vzpostavljeni jasni mehanizmi spremljanja in ocenjevanja, da se zagotovijo dejansko prevzemanje odgovornosti in preglednost pri izvrševanju proračuna Unije ter učinkovito ocenjevanje napredka pri uresničevanju ciljev te uredbe.
- (106) Komisija bi morala vsako leto oceniti izvajanje podpore v okviru instrumenta. To bi moralo odboru, ustanovljenemu s to uredbo, omogočiti, da ima ustrezne informacije za pomoč Komisiji. Za učinkovito spremljanje izvajanja bi morala Ukrajina enkrat letno v letnem poročilu o napredku poročati o izvajanju. ***To poročilo bi bilo treba dati na voljo tudi Evropskemu parlamentu in Svetu.*** Taka poročila, ki jih pripravi ukrajinska vlada, bi se morala ustrezno upoštevati v načrtu za Ukrajino. Za prejemnike financiranja Unije, ki se izvaja v okviru stebrov II in III instrumenta, bi bilo treba določiti sorazmerne zahteve glede poročanja.

- (107) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta³⁹.
- (108) *Glede na pomen finančnih učinkov podpore Ukrajini v okviru instrumenta in posledic nekaterih odločitev, ki jih je treba ob upoštevanju posebnih razmer v Ukrajini sprejeti za izvajanje instrumenta, bi bilo treba v primerih, opredeljenih v tej uredbi, na Svet izjemoma prenesti izvedbena pooblastila.*
- (109) Komisija **bi morala** pri oceni načrta za Ukrajino in zbiranju nasvetov o naložbenem okviru za Ukrajino po potrebi, zlasti pri spremljanju izpolnjevanja osnovnega pogoja za podporo Unije, ustrezno upoštevati Sklep Sveta 2010/427/EU⁴⁰ in vlogo Evropske službe za zunanje delovanje.

³⁹ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

⁴⁰ Sklep Sveta 2010/427/EU z dne 26. julija 2010 o organizaciji in delovanju Evropske službe za zunanje delovanje (UL L 201, 3.8.2010, str. 30).

- (110) Ker ciljev te uredbe države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (111) Da bi se zagotovila kontinuiteta pri zagotavljanju podpore na zadevnem področju politike, bi morala ta uredba nujno začeti veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I
Splošne določbe

Člen 1
Predmet urejanja

1. S to uredbo se vzpostavlja instrument za Ukrajino (v nadaljnjem besedilu: instrument) **za obdobje od leta 2024 do leta 2027**.

V Uredbi so določeni cilji instrumenta, njegovo financiranje in proračun za obdobje od leta 2024 do leta 2027, oblike financiranja Unije in pravila za zagotavljanje takega financiranja.

2. Instrument zagotavlja podporo Ukrajini v okviru naslednjih treh stebrov:
 - (a) steber I: finančna podpora Ukrajini za uresničitev reform in naložb za izvajanje načrta za Ukrajino ter ohranjanje makrofinančne stabilnosti države, kot je določeno v poglavju III;

- (b) steber II: poseben naložbeni okvir za Ukrajino za podporo naložbam in zagotavljanje dostopa do financiranja, kot je določeno v poglavju IV;
- (c) steber III: tehnična pomoč in z njo povezana podpora Ukrajini za oblikovanje in izvajanje reform, povezanih s pristopom k Uniji, ter za krepitev upravne zmogljivosti Ukrajine, **subvencij za stroške izposojanja in oblikovanja rezervacij** ter druge ustrezne dejavnosti, kot je določeno v poglavju V.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „ukrepi“ pomeni reforme in naložbe v okviru načrta za Ukrajino;
- (2) „pogoji“ pomeni kvalitativne ali kvantitativne korake v zvezi z zagotavljanjem ohranjanja gospodarske in finančne stabilnosti ali v zvezi z izvajanjem reform in naložb iz načrta za Ukrajino;

- (3) „operacija mešanega financiranja“ pomeni operacijo, ki jo podpira proračun Unije in ki nepovratne oblike podpore, povratne oblike podpore ali oboje iz proračuna Unije združuje s povratnimi oblikami podpore iz razvojnih institucij ali drugih javnih **ali komercialnih** finančnih institucij, **vključno z izvoznokreditnimi agencijami, ali od** vlagateljev.

Člen 3

Cilji instrumenta

1. Splošni cilji instrumenta so podpirati Ukrajino pri:
 - (a) odzivanju na socialne, gospodarske in okoljske posledice **vojne agresije Rusije** ter s tem prispevati k **mirnemu** okrevanju, obnovi, sanaciji in modernizaciji države **ter povojnemu okrevanju ukrajinske družbe, tudi z ustvarjanjem socialnih in gospodarskih pogojev za vrnitev notranje razseljenih oseb in oseb, ki uživajo začasno zaščito;**

- (b) spodbujanju družbene *in teritorialne kohezije, demokratične, gospodarske* in okoljske odpornosti, postopnega vključevanja v Unijo in svetovno gospodarstvo in trge *ter navzgor usmerjenega gospodarskega, družbenega in okoljskega zbliževanja s standardi Unije;*
- (c) *sprejemanju in izvajanju političnih, institucionalnih, pravnih, upravnih, socialnih in gospodarskih reform, ki so potrebne za uskladitev z vrednotami Unije in za* postopno uskladitev s pravili, standardi, politikami in praksami Unije (v nadaljnjem besedilu: pravni red) z namenom prihodnjega članstva v Uniji, kar bi prispevalo k vzajemni stabilnosti, varnosti, miru, blaginji in trajnostnosti.

2. Specifični cilji instrumenta vključujejo:

- (a) pomoč pri ohranjanju makrofinančne stabilnosti države ter zmanjšanju omejitev pri zunanjem in notranjem financiranju Ukrajine, *da se zagotovi nadaljnje delovanje ukrajinske države;*

- (b) obnovo in modernizacijo v vojni poškodovane infrastrukture, kot so energetska infrastruktura, vodni sistemi, notranja in čezmejna prometna omrežja, vključno z železnico, cestami, mostovi in mejnimi prehodi ter **izobraževalna in kulturna infrastruktura**, ter spodbujanje sodobne, izboljšane in odporne infrastrukture;
- (c) **prispevek k prizadevanjem za odstranjevanje min in drugemu protiminskemu delovanju**; obnovo zmogljivosti za proizvodnjo hrane; pomoč pri odzivanju na socialne **in zdravstvene** izzive, **tudi v zvezi z duševnim zdravjem, ter izboljšanje in krepitev sistemov socialnega varstva in njihove dostopnosti**, zlasti za posebne skupine, kot so ■ veterani, notranje razseljene osebe, starši samohranilci, **vojne vdove in vdovci, otroci, zlasti tisti brez starševske oskrbe, invalidi**, manjšine, **mladi in starejši ter druge osebe v ranljivem položaju**;
- (d) **krepitev varnosti pred hibridnimi grožnjami, kot so kibernetске grožnje, ter krepitev odpornosti proti dezinformacijam, tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju**;

- (e) spodbujanje prehoda na trajnostno, **podnebno nevtrarno** in vključujoče gospodarstvo ter stabilno naložbeno okolje;
- (f) podporo vključevanju Ukrajine v notranji trg; popravilo, obnovo, **varovanje** in izboljšanje socialne infrastrukture, kot so stanovanjski objekti, **socialne, športne, mladinske in** zdravstvene ustanove, šole in visokošolske institucije; **okrepitev gospodarskega in družbenega razvoja in vključevanja** s posebnim poudarkom na ženskah in mladih, med drugim s kakovostnim izobraževanjem, usposabljanjem, preusposabljanjem in izpopolnjevanjem ter politikami zaposlovanja, tudi za raziskovalce;
- (g) **spodbujanje znanosti in raziskav; podpiranje kreativnega sektorja in neodvisnih medijev**; podpiranje kulture in kulturne dediščine, **vključno s kulturno infrastrukturo**; okrepitev strateških gospodarskih sektorjev; **spodbujanje institucionalnega okvira** za naložbe in **konkurenco, da se posameznikom in podjetjem omogoči razvoj sodobnih, konkurenčnih in trajnostnih proizvodov in storitev**, s poudarkom na **MSP in inovacijah, med drugim s spodbujanjem enakih možnosti dostopa do financiranja ne glede na velikost podjetij**; **podporo trajnostnemu** kmetijstvu in razvoju podeželja, akvakulturi in ribištvu, **vključno z uskladitvijo s standardi in sistemi kontrole Unije v zvezi z varnostjo hrane, zdravjem živali in rastlin ter dobrobitjo živali; reformo ukrajinskega finančnega in bančnega sektorja, da se izboljša dostop do posojil in zavarovalnega kritja**;

- (h) nadaljnjo krepitev pravne države, demokracije ter spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, vključno s ***krepitevijo demokratičnih institucij, zlasti vrhovne rade, ter regionalnih in občinskih predstavniških organov in njihovih pooblastil za nadzor in preiskovanje razdeljevanja javnih sredstev in dostopa do njih; spodbujanje*** neodvisnega pravosodja, ***da bi podprli prizadevanja za deoligarhizacijo in okrepili*** boj proti goljufijam, ***vsem oblikam*** korupcije, ***vključno s korupcijo na visoki ravni, organiziranemu kriminalu,*** davčnim utajam in davčnim goljufijam, ***izogibanju davkom ter nedovoljeni trgovini s strelnim orožjem in kulturnimi dobrinami; krepitev*** spoštovanja mednarodnega prava;
- (i) krepitev svobode ***in neodvisnosti*** medijev ter ***umetniške in*** akademske svobode ter spodbudnega okolja za civilno družbo; spodbujanje socialnega dialoga ***in vključevanja civilne družbe;*** spodbujanje nediskriminacije, da bi zagotovili in okrepili spoštovanje pravic pripadnikov ***vseh*** manjšin in spodbujanje enakosti spolov ter ***splošno opolnomočenje žensk in deklet, pa tudi pravice otrok in invalidov;*** izboljšanje učinkovitosti javne uprave; ***spodbujanje dostopa do informacij in sodelovanja civilne družbe v postopkih odločanja in javnem nadzoru ter*** podpiranje preglednosti, strukturnih reform in dobrega upravljanja na vseh ravneh, tudi na področju javnofinančnega poslovanja, javnih naročil, ***konkurenčnosti in*** državne pomoči; podpiranje pobud, organov ***in organizacij,*** vključenih v podporo in izvrševanje ***demokracije,*** mednarodnega pravosodja ***in boja proti korupciji*** v Ukrajini;

- (j) razvoj in krepitev **varstva okolja** ter trajnostnega **in pravičnega** zelenega prehoda v vseh gospodarskih sektorjih, vključno s preходом **Ukrajine** na podnebno **nevtralnost v skladu s Pariškim sporazumom**; **izboljšanje ozaveščenosti o okoljski kriminaliteti in boj proti njej**; spodbujanje digitalne preobrazbe kot omogočevalca trajnostnega razvoja in vključujoče rasti; **podporo ekološki obnovi po škodi, ki so jo na okolju povzročile vojaške operacije, in prispevanje k dekontaminaciji, prizadevanjem za odstranjevanje min ter odstranitvi drugih eksplozivnih ostankov vojne in odpravi onesnaženja, ki je posledica vojaške dejavnosti**;
- (k) podpiranje **politične in upravne** decentralizacije in lokalnega razvoja, **zlasti s podpiranjem smiselnega posvetovanja in enakih konkurenčnih pogojev za vse ravni vlade pri dostopu do sredstev prek odprtih, poštenih, nevtralnih in preglednih postopkov**.
- (l) **podpiranje čezmejnega sodelovanja z državami članicami, ki mejijo na Ukrajino, na področjih, kot so trgovina, varstvo okolja in boj proti mednarodnemu kriminalu, pod pogojem, da Ukrajina ostane edina prejemnica financiranja**.

Člen 4

Splošna načela

1. Kadar je ustrezno, vsi načini sodelovanja v okviru instrumenta temeljijo na načelih razvojne učinkovitosti, in sicer odgovornosti Ukrajine za razvojne prednostne naloge, osredotočenosti na rezultate, vključujočih razvojnih partnerstvih, preglednosti in vzajemni odgovornosti, ter ta načela spodbujajo. ***Namen instrumenta je zagotoviti uravnoteženo dodeljevanje in uporabo virov na podlagi potreb ter ustrezno geografsko uravnoteženost projektov.***
2. Podpora v okviru instrumenta je dodatna glede na podporo, ki se zagotavlja v okviru drugih programov in instrumentov Unije. Dejavnosti, upravičene do financiranja na podlagi te uredbe, lahko prejmejo podporo iz drugih programov in instrumentov Unije, če taka podpora ne krije istih stroškov.

3. Komisija in države članice zaradi spodbujanja dopolnjevanja, **skladnosti** in učinkovitosti svojih ukrepov in pobud sodelujejo ter si prizadevajo preprečiti podvajanje med podporo, ki se zagotavlja na podlagi te uredbe, in drugo podporo, ki jo zagotavljajo Unija, države članice, tretje države, večstranske in regionalne organizacije ter subjekti, kot so mednarodne organizacije in ustrezne mednarodne finančne institucije, agencije in donatorji, ki niso iz Unije, v skladu z uveljavljenimi načeli za krepitev operativnega usklajevanja na področju zunanje pomoči, med drugim z okrepljenim usklajevanjem z državami članicami na lokalni ravni ter s harmonizacijo politik in postopkov, zlasti z mednarodnimi načeli razvojne učinkovitosti. ***Da bi se izognili podvajanju podpore, povečali prevzemanje odgovornosti ukrajinskih organov in poenostavili upravno delo, je podpora v okviru instrumenta, kolikor je to mogoče, vključena v mednarodna prizadevanja za finančno strukturo za okrevanje Ukrajine ter usklajena z ustreznimi donatorji in mednarodnimi finančnimi institucijami.***

4. Dejavnosti v okviru instrumenta morajo biti, ***kolikor je to mogoče v državi, ki jo je razdejala vojna, skladne s podnebnimi in okoljskimi standardi Unije. Te dejavnosti vključujejo blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje, varstvo okolja in ohranjanje biotske raznovrstnosti***, človekove pravice, demokracijo, enakost spolov in ***nediskriminacijo ter*** po potrebi zmanjševanje tveganja nesreč ***in varnost energetske infrastrukture***, podpirajo pa tudi napredek pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja Združenih narodov, da se spodbujajo celovite dejavnosti, ki lahko ustvarijo vzajemne koristi in usklajeno izpolnijo več ciljev ***ter tako prispevajo k zmanjšanju revščine ter spodbujajo miroljubne in vključujoče družbe. Kolikor je mogoče***, se morajo te dejavnosti izogibati nasedlim naložbam in ***biti združljive*** z načelom, da se nikomur ne škodi, ter s pristopom vključevanja trajnostnosti, na katerem temelji evropski zeleni dogovor, ***usmerjati pa bi jih moralo načelo, da se nikogar ne zapostavi.***

5. Instrument ne podpira dejavnosti ali ukrepov, ki niso združljivi z nacionalnim energetske in podnebnim načrtom Ukrajine, če je ta na voljo, ali z nacionalno določenim prispevkom Ukrajine na podlagi Pariškega sporazuma, ki spodbujajo naložbe v fosilna goriva ali imajo znatne škodljive učinke na okolje ali podnebje ali **biotsko raznovrstnost**, razen če so take dejavnosti in ukrepi nujno potrebni za doseganje ciljev instrumenta ob upoštevanju potrebe po odporni obnovi in modernizaciji infrastrukture **ter rehabilitaciji naravnega okolja**, poškodovanih v vojni, ter jih po potrebi spremljajo ustrezni ukrepi, s katerimi bi se lahko tem učinkom izognili, jih preprečili ali zmanjšali in po možnosti izničili.

6. Komisija si v skladu z načelom vključujočega partnerstva ***po potrebi*** prizadeva zagotoviti ***demokratski nadzor v obliki posvetovanja ukrajinske vlade z vrhovno rado, v skladu z ustavnim redom Ukrajine, pa tudi*** z ustreznimi deležniki, tudi z lokalnimi in regionalnimi organi, socialnimi partnerji in civilno družbo, ***vključno z ranljivimi skupinami, da*** se jim omogoči ***sodelovanje pri*** oblikovanju in izvajanju dejavnosti, upravičenih do financiranja v okviru instrumenta, ter ***po potrebi*** v povezanih postopkih spremljanja, ***nadzora in ocenjevanja. Namen tega posvetovanja je odražanje pluralizma ukrajinske družbe in poslovne skupnosti ter vključevanje različnih skupnosti v Ukrajini. Pri vseh posvetovanjih se ustrezno*** upošteva ***udeležba žensk***. Komisija spodbuja usklajevanje med zadevnimi deležniki ***in prispeva h krepitvi zmogljivosti organizacij civilne družbe. Poleg tega Komisija zagotovi, da ji lahko civilna družba v Ukrajini, vključno z nevladnimi organizacijami, prek ustreznih stalnih kanalov neposredno poroča o vseh nepravilnostih, ki jih odkrije, in ji pošilja mnenja o izvajanju načrta za Ukrajino in oceni v njem določenih ukrepov s strani ukrajinske vlade.***

7. Komisija v **tesnem** sodelovanju z državami članicami in Ukrajino **zagotavlja** izvajanje zavez Unije, usmerjenih v večjo preglednost in odgovornost pri zagotavljanju podpore, tudi tako, da spodbuja izvajanje in krepitev sistemov notranjih kontrol in politik za boj proti goljufijam. **Komisija** informacije o obsegu in dodeljevanju podpore daje na voljo **javnosti** prek **enotnega spletnega portala** in hkrati zagotavlja, da so podatki **posodobljeni**, zlahka **dostopni in na voljo v strojno berljivi obliki**.

Člen 5

Osnovni pogoj za podporo v okviru instrumenta

1. Osnovni pogoj za podporo Ukrajini v okviru instrumenta je, da Ukrajina še naprej vzdržuje in spoštuje učinkovite demokratične mehanizme, vključno z večstrankarskim parlamentarnim sistemom in pravno državo ter zagotavlja spoštovanje človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin.

2. Komisija spremlja izpolnjevanje osnovnega pogoja iz odstavka 1 pred izplačili Ukrajini v okviru instrumenta in v celotnem obdobju podpore, ki se zagotavlja v okviru instrumenta, pri čemer ustrezno upošteva redno poročilo Komisije o širitvi. Komisija ***v tem procesu upošteva ustrezna priporočila mednarodnih organov, kot sta Svet Evrope in njegova Beneška komisija. Komisija pred izplačili Ukrajini obvesti Svet o izpolnjevanju osnovnega pogoja iz odstavka 1. Kadar Komisija ugotovi, da osnovni pogoj ni izpolnjen ali ni več izpolnjen, predloži Svetu predlog izvedbenega sklepa za začasno ustavitev plačil iz člena 26, ne glede na izpolnjevanje pogojev iz člena 16(2). Pri svoji oceni upošteva tudi razmere v Ukrajini in posledice uvedbe vojnega stanja v Ukrajini. Ocena, ki jo pripravi Komisija, se sočasno posreduje Evropskemu parlamentu in Svetu. Kadar Komisija na zahtevo Ukrajine ali na lastno pobudo ugotovi, da je osnovni pogoj ponovno izpolnjen, Svetu predloži predlog izvedbenega sklepa o odpravi začasne ustavitve plačil. V primerih, za katere se uporablja ta odstavek, Svet sprejme sklep praviloma v enem mesecu od prejema predloga Komisije.***

POGLAVJE II
Financiranje in izvajanje

Člen 6
Proračun

1. Sredstva za izvajanje instrumenta so na voljo ***v okviru rezerve za Ukrajino, ki se uporabi v okviru letnega proračunskega postopka*** v skladu s členom 10b Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093, z naslednjo okvirno razdelitvijo:
 - (a) **31 %** v obliki nepovratne finančne podpore na podlagi poglavja III;
 - (b) **41 %** za odhodke na podlagi poglavja IV;
 - (c) **26 %** za odhodke na podlagi poglavja V;
 - (d) **2 %** za odhodke na podlagi odstavka 5, ki se v ***izjemnih okoliščinah lahko povečajo, v nobenem primeru pa ne morejo presežati 2,5 %***.

Skupna sredstva, ki so dana na voljo na podlagi prvega pododstavka, znašajo do 17 000 000 000 EUR.

Pri dodelitvi razpoložljivih sredstev iz prvega pododstavka odstavka 1 tega člena se upošteva zlasti potreba po kritju odhodkov v skladu s členom 23.

2. Finančna podpora na podlagi poglavja III v obliki posojila je na voljo v znesku do **33 000 000 000 EUR** za obdobje od 1. januarja 2024 do 31. decembra 2027.
3. Vsota sredstev, ki so dana na voljo na podlagi odstavkov 1 in 2, ne sme presegati 50 000 000 000 EUR za obdobje od leta 2024 do leta 2027.
4. Dodatni prispevki za financiranje podpore iz odstavka 1 tega člena se lahko zagotovijo v skladu s členom 7.

5. Sredstva iz odstavka 1, prvi pododstavek, točka (d), in odstavka 4 se lahko uporabijo za tehnično in upravno pomoč pri izvajanju instrumenta, kot so pripravljalne dejavnosti, dejavnosti spremljanja, kontrole, revizije in ocenjevanja, ki so potrebni za upravljanje instrumenta in doseganje njegovih ciljev, zlasti za študije, sestanke strokovnjakov, posvetovanja z ukrajinskimi organi, konference, posvetovanja z deležniki, dejavnosti obveščanja in komuniciranja, vključno z dejavnostmi vključujočega ozaveščanja in institucionalnim komuniciranjem glede političnih prednostnih nalog Unije, kolikor so povezane s cilji te uredbe, odhodke, povezane z informacijskotehnološkimi omrežji, ki se osredotočajo na obdelavo in izmenjavo informacij, in korporativnimi informacijskotehnološkimi orodji, ter vse druge odhodke za tehnično in upravno pomoč, ki jih ima Komisija pri upravljanju in stroških instrumenta na sedežu in v delegacijah Unije. Odhodki lahko zajemajo tudi stroške drugih podpornih dejavnosti, kot sta nadzor kakovosti in spremljanje projektov na terenu, ter stroške medsebojnega svetovanja in strokovnjakov za ocenjevanje in izvajanje reform in naložb.

6. *Sredstva, ki niso dodeljena ali porabljena za odhodke iz odstavka 1, prvi pododstavek, točka (d), tega člena in člena 23, se dajo na voljo za druge odhodke za poslovanje iz odstavka 1 tega člena, brez poseganja v pristojnosti proračunskega organa in ob upoštevanju tretjega pododstavka odstavka 1 tega člena.*

Člen 7

Dodatna finančna sredstva za instrument

1. Države članice, tretje države, mednarodne organizacije, mednarodne finančne institucije ali drugi viri lahko zagotovijo dodatne finančne prispevke za instrument, ***pri čemer jih ne zavezuje okvirna razdelitev iz člena 6(1)***. Pri takih prispevkih gre za zunanje namenske prejemke v smislu člena 21(2), točke (a)(ii), (d) in (e), Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.

Dodatni zneski, prejeti kot zunanji namenski prejemki v smislu člena 21(5) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 na podlagi ustreznih pravnih aktov Unije ■ se dodajo sredstvom iz člena 6 te uredbe.

2. Prispevki iz odstavka 1 tega člena se izvajajo v skladu z istimi pravili in pogoji kot znesek iz člena 6(1).

3. Prispevki k jamstvu za Ukrajino in finančnim instrumentom iz poglavja IV se zagotovijo v skladu s členom 29.

Člen 8

Izvajanje in oblike financiranja Unije

1. Instrument se izvaja v skladu z Uredbo (EU, Euratom) 2018/1046, in sicer z neposrednim ali posrednim upravljanjem s katerim koli od subjektov iz člena 62(1), prvi pododstavek, točka (c), navedene uredbe.
2. Financiranje Unije se lahko zagotovi v kateri koli obliki, navedeni v Uredbi (EU, Euratom) 2018/1046, zlasti v obliki nepovratnih sredstev, nagrad, javnih naročil, proračunske podpore, finančnih instrumentov, proračunskih jamstev, operacij mešanega financiranja in finančne pomoči.

3. Finančni instrumenti, proračunska jamstva in operacije mešanega financiranja, ki združujejo podporo iz finančnih instrumentov ali proračunskih jamstev v okviru instrumenta, se izvajajo v skladu z načeli iz naslova X ter zlasti s členom 208 in členom 209(1), (2) in (4) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046. Glede na zahtevano poslovno in finančno sposobnost so lahko partnerji proračunskega jamstva ali pooblaščen subjekti, ki izvajajo finančne instrumente, **skupina** EIB, večstranska evropska finančna institucija, kot je EBRD, ali dvostranske evropske finančne institucije, kot so razvojne banke **ali Skupina Svetovne banke**. Kadar je mogoče, **lahko neevropske večstranske finančne institucije sodelujejo v instrumentu prek skupnih operacij z evropskimi finančnimi institucijami**. Izvajanje finančnih instrumentov, proračunskih jamstev in operacij mešanega financiranja v okviru instrumenta **se lahko** dopolnjuje z dodatnimi oblikami finančne podpore držav članic ali tretjih oseb.

Člen 9

Okvirni sporazum

1. Komisija z Ukrajino sklene okvirni sporazum o izvajanju instrumenta (v nadaljnjem besedilu: okvirni sporazum), v katerem so določene posebne ureditve za upravljanje, kontrolo, nadzor, spremljanje, ocenjevanje, poročanje in revizijo v zvezi s financiranjem v okviru instrumenta, ***vključno s preprečevanjem dvojnega financiranja***, ter za preprečevanje, ***odkrivanje***, preiskovanje in odpravljanje nepravilnosti, goljufij, korupcije ***ali katere koli druge nezakonite dejavnosti, ki škodi finančnim interesom Unije***, in navzkrižij interesov, ***vključno z učinkovitim preiskovanjem in pregonom kaznivih dejanj, ki vplivajo na sredstva, zagotovljena v okviru instrumenta***. Okvirni sporazum dopolnjujejo sporazumi o financiranju iz člena 10 in sporazum o posojilih iz člena 22, ki vsebujejo posebne določbe za upravljanje in izvajanje financiranja v okviru instrumenta. ***Okvirni sporazum, vključno z vso povezano dokumentacijo, se na zahtevo sočasno in brez odlašanja da na voljo Evropskemu parlamentu in Svetu.***
2. Z izjemo premostitvenega financiranja iz člena 25 se Ukrajini financiranje odobri šele po začetku veljavnosti okvirnega sporazuma ter zadevnih sporazumov o financiranju in posojilih.

3. Okvirni sporazum, sporazumi o financiranju in sporazum o posojilu, sklenjeni z Ukrajino, kot celota ter pogodbe in sporazumi, podpisani z osebami ali subjekti, ki prejemajo sredstva Unije, morajo zagotoviti, da se obveznosti iz člena 129 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 izpolnijo.
4. Okvirni sporazum **jamči zavezanost Ukrajine doseganju visoke ravni zaščite finančnih interesov Unije in** vsebuje podrobne določbe, ki zadevajo zlasti:
- (a) zavezanost Ukrajine, da bo **odločilno napredovala** v smeri **trdnega okvira za boj proti goljufijam ter vzpostavila** učinkovitejše in uspešnejše notranje sisteme kontrol, **vključno z ustreznimi mehanizmi za zaščito žvižgačev ter ustreznimi mehanizmi in ukrepi za učinkovito preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje nepravilnosti, goljufij, korupcije in navzkrižij interesov, pa tudi podprla prizadevanja za deoligarhizacijo ter** okrepila prizadevanja za boj proti pranju denarja, **organiziranemu kriminalu , zlorabi javnih sredstev**, financiranju terorizma, izogibanju davkom, davčnim goljufijam ali davčnim utajam **in drugim nezakonitim dejavnostim, ki vplivajo na sredstva, zagotovljena v okviru instrumenta;**

- (b) dejavnosti, povezane s kontrolo, nadzorom, spremljanjem, ocenjevanjem, poročanjem in revizijo v zvezi s financiranjem Unije v okviru instrumenta, ter **odkrivanje**, preiskave, **pregon**, ukrepe za boj proti goljufijam in sodelovanje, **vključno z medsebojno pravno pomočjo v kazenskih zadevah in pri izročitvah**;
- (c) zahteve glede kontrole za sprostitev financiranja Ukrajini v okviru instrumenta;
- (d) pravila o davkih, carinah in dajatvah v skladu s členom 27(9) in (10) Uredbe (EU) 2021/947;
- (e) priznavanje pristojnosti revizijskega odbora iz člena 36 in načine sodelovanja Ukrajine z njim;
- (f) obveznost oseb ali subjektov, ki izvršujejo sredstva Unije v okviru instrumenta, da revizijski odbor, Komisijo, Evropski urad za boj proti goljufijam (**OLAF**) in **po potrebi Evropsko javno tožilstvo (EJT)** brez odlašanja uradno obvestijo o domnevnih ali dejanskih primerih nepravilnosti, goljufije, korupcije in navzkrižja interesov **ter o drugih nezakonitih dejavnostih, ki vplivajo na sredstva, zagotovljena v okviru tega instrumenta**, in o nadaljnjem ukrepanju v zvezi s tem;

- (g) pravico Komisije, da spremlja dejavnosti v okviru instrumenta, ki jih izvajajo ukrajinski organi, v celotnem projektnem ciklu, med drugim tudi izbirne postopke in postopke dodeljevanja v zvezi s projekti, vključno z javnimi naročili, da v takih dejavnostih po potrebi sodeluje kot opazovalka ter daje priporočila za izboljšanje teh dejavnosti, in zavezanost ukrajinskih organov, da si bodo po najboljših močeh prizadevali za izvajanje teh priporočil Komisije in da bodo o tem izvajanju poročali;
- (h) obveznosti iz člena 35(2), vključno z natančnimi pravili in časovnim okvirom za zbiranje podatkov s strani Ukrajine ter dostopom do njih za Komisijo, ***OLAF in, kadar je to ustrezno, EJT***;
- (i) obveznost Ukrajine, da Komisiji elektronsko posreduje podatke iz člena 27;
- (j) ***obveznosti iz člena 43(2) o dejavnostih komuniciranja in prepoznavnosti financiranja Unije.***

Člen 10

Sporazumi o financiranju

1. Sporazumi o financiranju se sklenejo za poglavji III in V. V njih se določijo odgovornosti in obveznosti Ukrajine pri izvrševanju sredstev Unije, vključno z obveznostmi iz člena 129 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046. V njih se določijo tudi pogoji za plačilo nepovratne finančne podpore, vključno v zvezi z **izvajanjem okvirnega sporazuma, tudi** s sistemi notranjih kontrol iz člena 9(4), točki (a) in (c). V sporazumih o financiranju se določijo tudi pravice in obveznosti Unije. ***Na zahtevo se sočasno dajo na voljo Evropskemu parlamentu in Svetu.***
2. Sporazumi o financiranju vključujejo pravila o poročanju Komisiji o tem, kako se dejavnosti izvajajo in ali so izpolnjeni pogoji iz člena 16(2).

Člen 11

Pravila o upravičenosti oseb in subjektov, poreklu zaloge in materialov ter omejitvah v okviru instrumenta

1. V postopkih javnega naročanja ter postopkih dodeljevanja nepovratnih sredstev in podeljevanja nagrad za dejavnosti, ki se financirajo v okviru tega instrumenta, lahko sodelujejo mednarodne in regionalne organizacije ter vse fizične osebe, ki so državljani naslednjih držav, ali pravne osebe, ki imajo v teh državah dejanski sedež:
 - (a) države članice, ***Ukrajina, partnerice z Zahodnega Balkana, Gruzija in Moldavija ter pogodbenice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru;***
 - (b) države, ***ki Ukrajini zagotavljajo raven podpore, primerljivo s tisto, ki jo zagotavlja Unija, pri čemer se upošteva velikost njihovega gospodarstva, in*** za katere je Komisija določila vzajemni dostop do zunanje pomoči v Ukrajini.

2. Vzajemni dostop iz odstavka 1, točka (b), se lahko odobri za omejeno obdobje najmanj enega leta, če država pod enakimi pogoji prizna upravičenost subjektom iz Unije in iz držav, upravičenih v okviru instrumenta.

Komisija po posvetovanju z Ukrajino ***z izvedbenimi akti*** odloči o vzajemnem dostopu. ***Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 42.***

3. Vse zaloge in materiali, ki se financirajo in naročajo v okviru instrumenta, morajo izvirati iz katere koli države iz odstavka 1, točki (a) in (b), razen če teh zalog in materialov v kateri koli od teh držav ni mogoče dobiti pod razumnimi pogoji. Poleg tega se uporabljajo pravila o omejitvah iz odstavka 7. ***Komisija v letno poročilo iz člena 39(4) vključi informacije o izvajanju tega odstavka.***
4. Pravila o upravičenosti iz tega člena se ne uporabljajo za fizične osebe, ki imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ali drugačno pogodbo z upravičenim izvajalcem oziroma, kadar je to ustrezno, podizvajalcem, in zanje ne uvajajo nacionalnih omejitev, razen kadar nacionalne omejitve temeljijo na pravilih iz odstavka 7.

5. Za dejavnosti, ki jih sofinancira subjekt ali se izvajajo v okviru neposrednega ali posrednega upravljanja s subjekti iz člena 62(1), prvi pododstavek, točka (c), Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046, ali za dejavnosti, ki jih ukrajinski subjekti izvajajo na podlagi poglavja III te uredbe, se poleg pravil iz tega člena uporabljajo tudi pravila o upravičenosti navedenih subjektov ali Ukrajine, po potrebi vključno z omejitvami iz odstavka 7 tega člena, ki so ustrezno upoštevane v sporazumih o financiranju in pogodbenih dokumentih, podpisanih z navedenimi subjekti.
6. Kadar se dodatni prispevki v skladu s členom 7 zagotovijo prek zunanjih namenskih prejemkov, se pravila o upravičenosti iz sporazuma z osebo, ki dodatni prispevek zagotovi, uporabljajo skupaj s pravili o omejitvah iz odstavka 7 tega člena.
7. Pravila o upravičenosti, pravila o poreklu zalog in materialov iz odstavkov 1 in 3 ter pravila o državljanstvu fizičnih oseb iz odstavka 4 se lahko omejijo glede na državljanstvo, geografsko lokacijo ali naravo pravnih subjektov, ki sodelujejo v postopkih javnega naročanja, ter glede na geografsko poreklo zalog in materialov, in sicer v naslednjih primerih:

- (a) kadar so take omejitve potrebne zaradi posebne narave ali ciljev dejavnosti ali posameznega postopka dodeljevanja ali kadar so te omejitve potrebne za učinkovito izvajanje dejavnosti;
 - (b) kadar dejavnost ali posamezni postopki dodeljevanja vplivajo na varnost ali javni red, zlasti v zvezi s strateškimi sredstvi in interesi Unije, njenih držav članic ali Ukrajine, vključno z zaščito celovitosti digitalne infrastrukture, komunikacijskih in informacijskih sistemov ter z njimi povezanih dobavnih verig.
8. Kadar na trgih zadevnih držav ali ozemelj obstaja nujna potreba po storitvah oziroma kadar storitve tam niso na voljo ali v drugih ustrezno utemeljenih primerih, ko bi uporaba pravil o upravičenosti onemogočala ali prekomerno oteževala uresničitev dejavnosti, se lahko kot upravičeni priznajo tudi ponudniki in kandidati iz držav, ki niso upravičenke.

Člen 12

Prenosi, letni obroki, odobritve za prevzem obveznosti, presežki iz proračunskega jamstva, povračila in prihodki, ki jih ustvarijo finančni instrumenti

1. Z odstopanjem od člena 12(4) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 se neporabljene odobritve za prevzem obveznosti in odobritve plačil v okviru instrumenta samodejno prenesejo in se lahko porabijo oziroma se zanje lahko prevzamejo obveznosti do 31. decembra naslednjega proračunskega leta. V naslednjem proračunskem letu se najprej porabi preneseni znesek.
2. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu ***predloži*** informacije o prenesenih odobritvah za prevzem obveznosti, ***vključno z zadevnimi zneski***, v skladu s členom 12(6) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.
3. Z odstopanjem od člena 15 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 se odobritve za prevzem obveznosti, ki ustrezajo znesku, sproščenemu zaradi popolne ali delne neizvedbe dejavnosti v okviru instrumenta, znova dajo na voljo v dobro prvotne proračunske vrstice.

4. Z odstopanjem od prvega, drugega in četrtega pododstavka člena 209(3) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 so vsi prihodki in povračila iz finančnih instrumentov, vzpostavljenih na podlagi te uredbe, notranji namenski prejemki v smislu člena 21(5) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 za instrument ali program, ki ga bo nasledil.
5. Z odstopanjem od člena 213(4), točka (a), Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 so vsi presežki rezervacij za jamstvo za Ukrajino notranji namenski prejemki v smislu člena 21(5) navedene uredbe za instrument ali program, ki ga bo nasledil.
6. Proračunske obveznosti za dejavnosti, ki trajajo več kot eno proračunsko leto, se lahko v skladu s členom 112(2) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 razporedijo v letne obroke na več let.

Tretji pododstavek člena 114(2) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 se ne uporablja za dejavnosti iz prvega pododstavka tega odstavka.

Člen 13
Izredno financiranje

1. V ustrezno utemeljenih izrednih okoliščinah, zlasti kadar Ukrajina zaradi znatnega poslabšanja vojne ne more izpolniti pogojev, povezanih z oblikami podpore na podlagi te uredbe, se lahko z instrumentom Ukrajini zagotovi izredno financiranje, da se ohrani njena makrofinančna stabilnost in spodbudi doseganje ciljev iz člena 3. Tako izredno financiranje *se odobri za posamezna obdobja do treh mesecev* in preneha, takoj ko je izpolnjevanje pogojev ponovno mogoče. ***Financiranje na podlagi tega člena se lahko odobri poleg izrednega premostitvenega financiranja, odobrenega na podlagi člena 25, ter za isto obdobje.***
2. Za namene odstavka 1 lahko Komisija, kadar ugotovi, da Ukrajina zaradi takih ustrezno utemeljenih izrednih okoliščin ne more izpolniti pogojev, povezanih z zagotovljeno podporo na podlagi te uredbe, Svetu predloži predlog izvedbenega sklepa, s katerim se Ukrajini zagotovi izredno financiranje v okviru instrumenta. ***Svet ukrepa praviloma v enem mesecu od prejema predloga Komisije.***

3. Za izredno financiranje velja osnovni pogoj iz člena 5(1) in se uporabljajo sredstva iz člena 6(1), prvi pododstavek, točka (a), in (2).
4. ***Izvedbeni sklep iz odstavka 2 določa pravila za revizijo, kontrolo, spremljanje in poročanje ter pogoje in načine v zvezi z izrednim financiranjem.***

POGLAVJE III

Steber I: Načrt za Ukrajino

Člen 14

Priprava in predložitev načrta za Ukrajino

1. Da bi prejela podporo v okviru instrumenta, Ukrajina pripravi in predloži Komisiji načrt za Ukrajino (v nadaljnjem besedilu: načrt za Ukrajino).
2. Načrt za Ukrajino pripravi vlada ***Ukrajine ob ustreznem sodelovanju vrhovne rade v skladu z ustavnim redom*** Ukrajine. Ukrajina si prizadeva, da bi načrt za Ukrajino Komisiji predložila v ... [dva meseca od datuma začetka veljavnosti te uredbe]. Ukrajina lahko Komisiji predloži osnutek načrta za Ukrajino. ***Komisija ta osnutek sočasno predloži Evropskemu parlamentu in Svetu.***
3. Ukrajina pri pripravi načrta za Ukrajino v skladu s členom 17 posebej upošteva razmere na svojih regionalnih, lokalnih in mestnih območjih ter posebne potrebe teh območij po okrevanju in obnovi, reformah, modernizaciji in decentralizaciji.

4. Priprava in izvajanje načrta za Ukrajino potekata ob posvetovanju z regionalnimi, lokalnimi, mestnimi in drugimi javnimi organi ***ter socialnimi partnerji in organizacijami civilne družbe*** v skladu z načelom upravljanja na več ravneh in ob upoštevanju pristopa od spodaj navzgor. ***Poleg tega Ukrajina v skladu s svojim nacionalnim pravnim okvirom zagotovi, da vrhovna rada opravlja svojo vlogo pri izvajanju načrta za Ukrajino na podlagi ustreznih informacij in v skladu s svojimi pristojnostmi, vključno s pooblastilom za sprejemanje zakonodaje, odobritev državnega proračuna in nadzor nad njegovim izvrševanjem ter nadziranje izvršilne veje oblasti.***

Člen 15

Povezava načrta za Ukrajino s stebri instrumenta

1. Načrt za Ukrajino zagotavlja splošni okvir za doseganje ciljev iz člena 3.

2. Načrt za Ukrajino predstavlja podlago za podporo, ki se zagotavlja v okviru stebra I instrumenta, kot je določeno v členu 1(2), točka (a), in kot je navedeno v tem poglavju.

■ Podpora, ki se zagotavlja v okviru stebrov II in III instrumenta ***mora biti skladna s podporo, ki se zagotavlja v okviru stebra I, v okviru načrta za Ukrajino in se z njo naj ne bi prekrivala, zlasti pa mora temeljiti na načelih iz člena 16.***

Člen 16

Načela za financiranje v okviru načrta za Ukrajino

1. Načrt za Ukrajino določi program reform in naložb Ukrajine za doseganje splošnih in specifičnih ciljev iz člena 3, ki je vključen v okvir gospodarske in fiskalne politike. Načrt za Ukrajino vključuje ukrepe za izvajanje reform in javnih naložb s celovitim in skladnim svežnjem, ki lahko vključuje tudi javne sheme, namenjene spodbujanju zasebnih naložb. ***V načrtu za Ukrajino se opredelijo kvalitativni in kvantitativni koraki, kot so navedeni v odstavku 2 tega člena, ki morajo biti v primeru reform in naložb merljivi.***

2. Iz instrumenta se zagotovi financiranje na podlagi tega poglavja, ko je zadovoljivo izpolnjen ***osnovni pogoj iz člena 5(1), pa tudi*** pogoji, določeni v načrtu za Ukrajino v obliki kvalitativnih ali kvantitativnih korakov. Taki pogoji upoštevajo različne cilje instrumenta, kot so določeni v členu 3, ter vključujejo pogoje, povezane z bistvenimi zahtevami, kot so ohranjanje gospodarske in finančne stabilnosti, nadzor proračuna in javnofinančno poslovanje, in pogoje, povezane z izvajanjem reform in naložb, določenih v načrtu za Ukrajino.
3. Pogoji iz odstavka 2 tega člena odražajo zneske iz člena 6(1), prvi pododstavek, točka (a), in (2) ter ustrezne prispevke iz odstavka 4 navedenega člena.
4. ***Znesek v višini vsaj 20 % nepovratne finančne podpore iz člena 6(1), prvi pododstavek, točka (a), se v skladu s členom 17 dodeli za potrebe ukrajinskih podnacionalnih organov, zlasti lokalne samouprave, za okrevanje, obnovo in modernizacijo.***

5. Ukrepi, ki so se začeli izvajati od 1. januarja 2023, so **izjemoma** upravičeni, če so izpolnjene zahteve iz te uredbe. ***Ti ukrepi morajo biti ustrezno utemeljeni in dokumentirani.***
6. Načrt za Ukrajino mora ***prispevati k ustreznim*** prednostnim nalogam reform, opredeljenim v okviru pristopne poti Ukrajine, kot je navedeno v mnenju Komisije o prošnji Ukrajine za članstvo v Uniji (v nadaljnjem besedilu: mnenje Komisije) in analitičnem poročilu, ki sledi temu mnenju (v nadaljnjem besedilu: analitično poročilo), ***rednem poročilu Komisije o širitvi in naknadnih sklepih Sveta*** ter v pridružitvenem sporazumu, vključno s poglobljenim in celovitim prostotrgovinskim območjem, in mora biti skladen s temi prednostnimi nalogami. Prav tako mora ***prispevati k*** nacionalno določenemu prispevku Ukrajine na podlagi Pariškega sporazuma, ***zavezam Ukrajine na podlagi Konvencije Združenih narodov o biološki raznovrstnosti*** ter nacionalnemu energetskega in podnebnemu načrtu Ukrajine, če je ta na voljo, in mora biti skladen z njimi.
7. Načrt za Ukrajino mora upoštevati splošna načela iz člena 4.

Člen 17

Vsebina načrta za Ukrajino

1. Načrt za Ukrajino mora vsebovati zlasti naslednje elemente, ki se ustrezno obrazložijo in utemeljijo:
 - (a) ukrepe, ki predstavljajo ***na potrebah temelječ***, skladen, celovit in ustrezno uravnotežen odziv na cilje iz člena 3, vključno s strukturnimi reformami in ukrepi za spodbujanje zbliževanja z Unijo, ***krepitev pravne države, demokracije ter spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin*** ter ***uveljavljanjem pogojev*** iz člena 16(2), tako da bo načrt ***za Ukrajino*** kot celota povečal stopnjo rasti ukrajinskega gospodarstva, ***zmanjšal gospodarske in socialne neenakosti ter zagotovil napredek Ukrajine pri doseganju socialnih, gospodarskih in okoljskih standardov Unije***;

- (b) *razlago, kako načrt za Ukrajino prispeva k obravnavanju ustreznih izzivov, opredeljenih v okviru pristopne poti Ukrajine, kot je navedeno v mnenju Komisije in analitičnem poročilu ter v pridružitvenem sporazumu, vključno s poglobljenim in celovitim prostotrgovinskim območjem, in kako je s tem skladen;*
- (c) razlago, kako *so* načrt za Ukrajino *in v njem predvideni ukrepi* skladni s *splošnimi načeli iz člena 4 ter zahtevami*, načrti in programi iz člena 16;
- (d) **I** okvirni časovni razpored ter predvidene kvalitativne in kvantitativne korake, ki morajo biti v primeru reform in naložb merljivi in jih je treba izvesti do 31. decembra 2027;
- (e) ureditve za učinkovito *izvajanje, spremljanje in poročanje*, ki jih Ukrajina izvaja v zvezi z načrtom za Ukrajino, vključno s predlaganimi kvalitativnimi in kvantitativnimi koraki, ki morajo biti v primeru reform in naložb merljivi, ter s tem povezanimi kazalniki, *pa tudi za ustrezno sodelovanje vrhovne rade*;

- (f) razlago, kako načrt za Ukrajino ustreza potrebam po okrevanju, ***sanaciji***, obnovi in modernizaciji v ukrajinskih regijah in občinah, ki so posledica ***vojne agresije Rusije***, ter tako krepi njihov ***vključujoč in trajnosten*** gospodarski, družbeni, okoljski in teritorialni razvoj, ***utrjuje socialno kohezijo***, podpira reformo za decentralizacijo v Ukrajini in približevanje standardom Unije; ***pri tej razlagi se upoštevajo pooblastila, naloge in odgovornosti, dodeljene na različnih ravneh upravljanja***;
- (g) razlago metodologije in postopkov, ki se uporabljajo za izbiro in izvajanje projektov, ter mehanizmov za vključevanje podnacionalnih organov, zlasti občin ***in organizacij civilne družbe***, v odločanje o uporabi podpore v procesu obnove na lokalni ravni ***in v proces demokratičnega nadzora, zlasti kar zadeva pravočasen in enakopraven dostop do informacij in sredstev za ustrezne podnacionalne organe***, vključno z metodologijo, ki se uporablja za spremljanje s tem povezanih odhodkov;
- (h) razlago, kako načrt za Ukrajino zagotavlja, da projekti obnove, ki jih izberejo in izvajajo taki podnacionalni organi, predstavljajo ustrezno velik delež podpore; ***pri tej razlagi se upoštevajo tudi pobratenja mest in partnerstva med njimi ter medsebojno sodelovanje in programi, vključeni v partnerstva med mesti in regijami v Uniji in Ukrajini, kadar je ustrezno***;

- (i) za pripravo in █ izvajanje načrta za Ukrajino, ***podrobno razlago*** postopka posvetovanja, opravljenega v skladu z nacionalnim pravnim okvirom, ***ter sodelovanja in posvetovanj, načrtovanih med izvajanjem, z vrhovno rado in*** ustreznimi deležniki, vključno z lokalnimi in regionalnimi ***predstavnimi telesi in*** organi, socialnimi partnerji in organizacijami civilne družbe, ter razlago, kako se prispevek ***teh*** deležnikov odraža v načrtu za Ukrajino;
- (j) razlago, v kolikšni meri naj bi ukrepi v okviru načrta ***za Ukrajino*** prispevali k:
 - (i) ***podnebnim in okoljskim ciljem, med drugim k ohranjanju biotske raznovrstnosti, zlasti tisti ukrepi, ki so povezani z ustreznimi pobudami in reformami, ter kako se v kontekstu vojne ter povojnega okrevanja in obnove zagotavlja čim večja skladnost z načelom, da se ne škoduje bistveno;***

- (ii) spodbujanju pravne države;*
 - (iii) socialnim ciljem, med drugim vključevanju skupin v ranljivem položaju, in zagotavljanju največjih koristi otrok in*
 - (iv) enakosti spolov, opolnomočenju žensk in deklet ter spodbujanju pravic žensk in deklet;*
- (k) *podrobno* razlago sistema Ukrajine *in njenih načrtovanih ukrepov* za učinkovito preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje nepravilnosti, goljufij, *vseh oblik* korupcije, *vključno s korupcijo na visoki ravni, ali kakršne koli druge nezakonite dejavnosti, ki škodi finančnim interesom Unije*, in navzkrižij interesov, *pa tudi za učinkovito preiskovanje in pregon kaznivih dejanj, ki vplivajo na sredstva*, zagotovljena v okviru instrumenta, ter razlago ureditev, katerih cilj je preprečiti dvojno financiranje iz instrumenta in drugih programov Unije ali s strani drugih donatorjev, *pa tudi zagotoviti hitro pravosodno sodelovanje s pristojnimi organi Unije in njenih držav članic*;
- (l) *razlago, kako načrt za Ukrajino zagotavlja, da lahko drugi donatorji prispevajo k podpori njegovih ukrepov*;
- (m) katere koli druge ustrezne informacije.

2. Načrt za Ukrajino mora **temeljiti na rezultatih in učinku** ter vključevati **merljive** kazalnike, **kot so ključni kazalniki uspešnosti, kadar je to ustrezno**, za ocenjevanje napredka pri doseganju splošnih in specifičnih ciljev iz člena 3.

Člen 18

Ocena načrta za Ukrajino s strani Komisije

1. Komisija brez nepotrebnega odlašanja oceni ustreznost, celovitost in primernost načrta za Ukrajino, ali kadar je to ustrezno, spremembe načrta za Ukrajino iz člena 20 ter v skladu s členom 19(1) predloži predlog izvedbenega sklepa Sveta. Komisija pri izvajanju navedene ocene tesno sodeluje z Ukrajino in **mednarodnimi partnerji, ki prispevajo k njegovemu izvajanju. Komisija** lahko da pripombe, zaprosi za dodatne informacije **ali zahteva, da Ukrajina spremeni osnutek načrta** za Ukrajino iz člena 14(2).

2. Komisija pri ocenjevanju načrta za Ukrajino in določanju zneska, ki se dodeli Ukrajini, upošteva ustrezne razpoložljive analitične informacije o Ukrajini, ***vključno z makroekonomskimi razmerami in vzdržnostjo dolga v državi***, utemeljitev in elemente na podlagi člena 17(1), ki jih je predložila Ukrajina, ter vse druge ustrezne informacije, kot so zlasti informacije iz člena 16(6).
3. Komisija v svoji oceni upošteva naslednja merila:
 - (a) ali je načrt za Ukrajino ***na potrebah temelječ***, skladen, celovit in ustrezno uravnotežen odziv na cilje iz člena 3, vključno s strukturnimi reformami in ukrepi za spodbujanje zbliževanja z Unijo, ***krepitev pravne države, demokracije ter spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin*** ter ***uveljavljanjem pogojev iz člena 16(2)***, tako da bo načrt ***za Ukrajino*** kot celota povečal stopnjo rasti ukrajinskega gospodarstva, ***zmanjšal gospodarske in socialne neenakosti ter zagotovil napredek Ukrajine pri doseganju socialnih, gospodarskih in okoljskih standardov Unije***;

- (b) ali načrt za Ukrajino prispeva k obravnavanju ustreznih izzivov, opredeljenih v okviru pristopne poti Ukrajine, kot je navedeno v mnenju Komisije in analitičnem poročilu ter v pridružitvenem sporazumu, vključno s poglobljenim in celovitim prostotrgovinskim območjem, in je skladen s tem;*
- (c) ali so načrt za Ukrajino in v njem predvideni ukrepi skladni s splošnimi načeli iz člena 4 ter zahtevami, načrti in programi iz člena 16;*

- (d) ali načrt *za Ukrajino* ustreza potrebam po okrevanju, *sanaciji*, obnovi in modernizaciji, ki so posledica *vojne agresije Rusije*, v ukrajinskih regijah in občinah **■** ter tako krepí njihov *vključujoč in trajnosten* gospodarski, družbeni, okoljski in teritorialni razvoj, *utrjuje socialno kohezijo*, in podpira reformo za decentralizacijo v Ukrajini in približevanje standardom Unije; ali *so upoštevana pooblastila, naloge in odgovornosti, dodeljene na različnih ravneh upravljanja*; ali so metodologija in postopki, ki se uporabljajo za izbiro in izvajanje projektov, ter mehanizmi za vključevanje podnacionalnih organov, zlasti občin *in organizacij civilne družbe*, v odločanje o uporabi podpore v procesu obnove na lokalni ravni *in v proces demokratičnega nadzora, zlasti kar zadeva pravočasen in enakopraven dostop do informacij in sredstev za ustrezne podnacionalne organe*, ustrezni; ali je metodologija, ki se uporablja za spremljanje s tem povezanih odhodkov za projekte obnove, ki jih izberejo in izvajajo taki podnacionalni organi, ustrezna in ali taki projekti predstavljajo ustrezno velik delež podpore;

- (e) ali se pričakuje, da bodo ukrepi iz načrta za Ukrajino prispevali k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje, varstvu okolja, vključno z ohranjanjem biotske raznovrstnosti, in zelenemu prehodu oziroma k obravnavanju izzivov, ki iz tega izhajajo; ali so ukrepi, vključeni v načrt za Ukrajino, v kontekstu vojne ter povojnega okrevanja in obnove v največji možni meri združljivi z načelom, da se ne škoduje bistveno;*
- (f) ali se pričakuje, da bodo ukrepi iz načrta za Ukrajino prispevali k spodbujanju pravne države;*
- (g) ali se pričakuje, da bodo ukrepi iz načrta za Ukrajino prispevali k socialnim ciljem, med drugim vključevanju skupin v ranljivem položaju, in zagotavljali največje koristi otrok;*
- (h) ali se pričakuje, da bodo ukrepi iz načrta za Ukrajino spodbujali enakost spolov ter opolnomočenje žensk in deklet;*

- (i) ali se pričakuje, da bodo ureditve, ki jih predlaga Ukrajina, zagotovile učinkovito izvajanje, spremljanje in poročanje v zvezi z načrtom za Ukrajino ***in vsemi njegovimi posodobitvami, zlasti ustrezno sodelovanje vrhovne rade, vključno z merljivimi kvalitativnimi in kvantitativnimi koraki ter s tem povezanimi kazalniki***;
- (j) ali se pričakuje, da bodo ureditve, ki jih predlaga Ukrajina, učinkovito ***zagotavljale ustrezno raven zaščite finančnih interesov Unije, zlasti s preprečevanjem, odkrivanjem in odpravljanjem*** nepravilnosti, goljufij, ***vseh oblik*** korupcije, ***vključno s korupcijo na visoki ravni***, navzkrižij interesov ***ali kakršne koli druge nezakonite dejavnosti, ki škodi finančnim interesom Unije; ali predlagane ureditve podpirajo učinkovito preiskovanje in pregon kaznivih dejanj, ki vplivajo na sredstva***, zagotovljena v okviru instrumenta, ter ***zagotavljajo hitro pravosodno sodelovanje s pristojnimi organi Unije in njenih držav članic; ali naj bi ureditve, ki jih predlaga Ukrajina***, omogočale preprečevanje dvojnega financiranja iz instrumenta in drugih programov Unije ter s strani drugih donatorjev;

- (k) ali je bilo opravljeno ustrezno posvetovanje z vrhovno rado in ali so v načrtu za Ukrajino po potrebi upoštevani prispevki deležnikov, vključno z lokalnimi in regionalnimi predstavniškimi telesi in organi, socialnimi partnerji in organizacijami civilne družbe, v skladu z nacionalnim pravnim okvirom;*
- (l) ali načrt za Ukrajino zagotavlja, da lahko tudi drugi donatorji podpirajo njegove cilje.*

4. Komisiji lahko pri ocenjevanju načrta za Ukrajino, ki ga predloži Ukrajina, pomagajo strokovnjaki.

Člen 19
Izvedbeni sklep Sveta

1. V primeru pozitivne ocene Svet na predlog Komisije z izvedbenim sklepom odobri oceno načrta za Ukrajino, ki ga Ukrajina predloži v skladu s členom 14(2), ali, kadar je ustrezno, njegovo spremembo, predloženo v skladu s členom 20(1) ali (2). ***Svet ukrepa praviloma v enem mesecu od prejema predloga Komisije. Svet lahko s kvalificirano večino spremeni predlog Komisije in spremenjen predlog sprejme z izvedbenim sklepom.***

2. V predlogu Komisije za izvedbeni sklep Sveta se za del, ki se financira iz instrumenta, določijo:
- (a) reforme in naložbe, ki jih mora izvesti Ukrajina, pogoji, določeni v načrtu za Ukrajino, vključno s tistimi v obliki merljivih *kvalitativnih in kvantitativnih korakov, ki ustrezajo zadevnim reformam in naložbam, kot je navedeno v členu 16(2), vključno z okvirnim časovnim razporedom;*
 - (b) skupni in letni *najvišji zneski nepovratne finančne podpore, ter skupni in letni okvirni najvišji zneski podpore v obliki posojil* iz člena 6(1), prvi pododstavek, točka (a), in (2) ter ustrezni prispevki na podlagi odstavka 4 navedenega člena.
 - (c) obroki, strukturirani v skladu s členom 16(2) in s točko (b) tega odstavka, ki se plačajo, ko Ukrajina zadovoljivo izpolni ustrezne kvalitativne in kvantitativne korake, opredeljene v zvezi z izvajanjem načrta za Ukrajino;

- (d) *predvideni časovni raspored za izplačilo podpore in zadevni plačilni roki;*
- (e) ■ znesek podpore v obliki posojila, ki se izplača v obliki predhodnega financiranja v skladu s členom 24;
- (f) rok, ki *je* najpozneje 31. decembra 2027, do katerega je treba izvesti končne kvalitativne in kvantitativne korake za naložbene projekte in reforme;
- (g) ureditve in časovni raspored spremljanja in izvajanja načrta za Ukrajino, vključno z *ustreznim sodelovanjem vrhovne rade ter* po potrebi ukrepi, potrebnimi za skladnost s členom 35;
- (h) kazalniki za ocenjevanje napredka pri doseganju splošnih in specifičnih ciljev iz člena 3;
- (i) ureditve za zagotavljanje popolnega dostopa Komisije do ustreznih osnovnih podatkov;

- (j) informacije o dejanskih in načrtovanih prispevkih drugih donatorjev ter razlaga usklajevalnih ukrepov pri oblikovanju in izvajanju načrta za Ukrajino, s katerimi bi bilo zagotovljeno doseganje njegovih ciljev;*
- (k) analiza učinka načrta za Ukrajino na makroekonomske razmere, ob upoštevanju vzdržnosti dolga v Ukrajini.*

Člen 20

Spremembe načrta za Ukrajino

1. Kadar Ukrajina zaradi objektivnih okoliščin delno ali v celoti ne more več uresničiti načrta za Ukrajino, niti zadevnih kvalitativnih in kvantitativnih korakov, ***lahko ukrajinski organi po posvetovanju z vrhovno rado po potrebi predlagajo njegovo spremembo.***

2. Komisija lahko v dogovoru z Ukrajino predloži predlog za spremembo izvedbenega sklepa Sveta iz člena 19(1), zlasti da se upoštevajo ***spremenjene okoliščine, ki dopuščajo večje ambicije, ali*** spremenjeni razpoložljivi zneski, predvsem zaradi dodatnih prispevkov s strani držav članic ali iz drugih virov, kot so navedeni v členu 6(4). ***Svet lahko zahteva, da Komisija oceni, ali so pogoji iz tega odstavka izpolnjeni, in da po potrebi predloži ustrezen predlog.***
3. Kadar Komisija meni, da razlogi, ki jih je navedla Ukrajina, upravičujejo spremembo načrta za Ukrajino, spremenjeni načrt za Ukrajino v skladu s členom 18 oceni in brez nepotrebnega odlašanja predloži predlog za spremembo izvedbenega sklepa Sveta iz člena 19(1). ***Svet ukrepa praviloma v enem mesecu od prejema predloga Komisije. Svet lahko s kvalificirano večino spremeni predlog Komisije in spremenjen predlog sprejme z izvedbenim sklepom.***

Člen 21

Preglednica kazalnikov načrta za Ukrajino

- 1. Komisija pripravi preglednico kazalnikov načrta za Ukrajino (v nadaljnjem besedilu: preglednica kazalnikov), ki prikazuje napredek pri izvajanju načrta za Ukrajino.***
- 2. Na Komisijo se v skladu s členom 41 prenese pooblastilo za sprejetje delegiranega akta za dopolnitev te uredbe z določitvijo podrobnih elementov preglednice kazalnikov iz odstavka 1 tega člena, da se prikaže napredek pri izvajanju načrta za Ukrajino.***
- 3. Preglednica kazalnikov mora biti operativna do 1. januarja 2025, Komisija pa jo posodablja dvakrat na leto. Preglednica mora biti javno dostopna na spletu.***

Člen 22

Sporazum o posojilu ter najemanje in dajanje posojil

1. Za financiranje podpore v okviru instrumenta, ki je v obliki posojil, se na Komisijo prenese pooblastilo, da si v skladu s členom 220a Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 na kapitalskih trgih ali od finančnih institucij v imenu Unije izposodi potrebna sredstva.
2. Komisija po sprejetju izvedbenega sklepa Sveta iz člena 19(1) z Ukrajino sklene sporazum o posojilu za znesek iz člena 6(2). V sporazumu o posojilu se določijo obdobje razpoložljivosti in podrobni pogoji podpore v okviru instrumenta, ki je v obliki posojil, med drugim v zvezi s sistemi notranjih kontrol iz člena 9(4), točki (a) in (c). Trajanje posojil ne sme biti daljše od 35 let. Sporazum o posojilu poleg elementov iz člena 220(5) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 vsebuje tudi znesek predhodnega financiranja in pravila o obračunavanju predhodnega financiranja.

3. Z odstopanjem od člena 31(3) Uredbe (EU) 2021/947 se finančna pomoč Ukrajini v obliki posojil v okviru instrumenta ne podpre z jamstvom za zunanje delovanje.
4. Za posojila na podlagi te uredbe se ne oblikujejo rezervacije, z odstopanjem od člena 211(1) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 pa se ne določi stopnja rezervacij kot odstotek zneska iz člena 6(2) te uredbe.
5. *Sporazum o posojilu se na zahtevo da sočasno na voljo Evropskemu parlamentu in Svetu.*

Člen 23

Subvencije za stroške izposojanja

1. Z odstopanjem od člena 220(5) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 **in ob upoštevanju razpoložljivih sredstev se lahko z instrumentom** krijejo stroški financiranja, stroški upravljanja likvidnosti in stroški storitev za upravne režijske stroške, povezane z najemanjem in dajanjem posojil (v nadaljnjem besedilu: subvencija za stroške izposojanja), razen stroškov, povezanih s predčasnim odplačilom posojila. Subvencija za stroške izposojanja za obdobje od 1. januarja 2024 do 31. decembra 2027 je zajeta v poglavju V.
2. Ukrajina lahko zaprosi za subvencijo za stroške izposojanja iz odstavka 1 vsako leto. Komisija lahko subvencijo za stroške izposojanja dodeli v znesku, ki ne presega meja odobritev, ki so na voljo v letnem proračunu.

Člen 24

Predhodno financiranje

1. ***Če Svet sprejme izvedbeni sklep iz člena 19(1), lahko Ukrajina v sklopu načrta za Ukrajino zaprosi za plačilo predhodnega financiranja v višini do 7 % ▮ podpore v obliki posojila, ki se zagotovi na podlagi poglavja III.***
2. **▮** Komisija lahko plačilo predhodnega financiranja izvede po odobritvi načrta za Ukrajino iz člena 19 in začetku veljavnosti sporazuma o posojilu iz člena 22. Plačila se izvedejo glede na razpoložljivost financiranja na kapitalskih trgih iz člena 22(1) in spoštovanje osnovnega pogoja iz člena 5(1).
3. Komisija določi časovni okvir za izplačilo predhodnega financiranja, ki se lahko izplača v eni ali več tranšah.

Člen 25

Izredno premostitveno financiranje

1. Če okvirni sporazum še ni podpisan ali če načrt za Ukrajino ni sprejet do [en dan po dnevu začetka veljavnosti te uredbe], lahko Komisija brez poseganja v člen 24 odloči, da Ukrajini zagotovi omejeno izredno podporo **v obliki posojil** za obdobje do **šest mesecev od 1. januarja 2024**, ■ pod pogojem, da je bil dosežen zadovoljiv napredek pri pripravi načrta za Ukrajino, zato da se podpre makrofinančna stabilnost države, ob upoštevanju pogojev, ki bodo dogovorjeni v memorandumu o soglasju med Komisijo in Ukrajino, spoštovanju osnovnega pogoja iz člena 5(1) in skladnosti s členom 6 ter glede na razpoložljivo financiranje.

2. *V memorandumu o soglasju se zlasti navedejo pogoji politike, okvirno finančno načrtovanje in zahteve glede poročanja, sorazmerno s trajanjem financiranja. Pogoji politike vključujejo zavezanost načelom dobrega finančnega poslovanja s poudarkom na boju proti korupciji in pranju denarja ter ukrepih za izboljšanje upravljanja prihodkov.*

Memorandum o soglasju se sprejme in spreminja z izvedbenimi akti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 42.

3. *Znesek podpore iz odstavka 1 ne presega 1 500 000 000 EUR na mesec. Komisija z Ukrajino sklene sporazum o posojilu, ki je skladen s členoma 22 in 23.*

Člen 26

Pravila o plačilih, zadržanju plačil in zmanjšanju nepovratne finančne podpore in posojil

1. Plačila nepovratne finančne podpore in posojila Ukrajini na podlagi tega člena se izvedejo v skladu s proračunskimi odobritvami in glede na razpoložljivo financiranje. Plačila se izvedejo v obrokih. Obrok se lahko izplača v eni ali več tranšah.
2. Ukrajina vsako četrletje predloži ustrezno utemeljen zahtevek za plačilo nepovratne finančne podpore in *podpore* v obliki posojil, **da bi** Komisija *izplačala* to nepovratno finančno podporo in *podporo* v obliki posojil na podlagi ocene opisane v odstavku 3.

3. Komisija brez nepotrebnega odlašanja oceni, ali je Ukrajina ***zadostila osnovnemu pogoju iz člena 5(1) in*** zadovoljivo izpolnila kvalitativne in kvantitativne korake, določene v izvedbenem sklepu Sveta iz člena 19(1). Predpostavlja se, da so kvalitativni in kvantitativni koraki zadovoljivo izpolnjeni, če Ukrajina ni razveljavila ukrepov, povezanih s koraki, ki jih je zadovoljivo izpolnila. Komisiji lahko pri ocenjevanju pomagajo strokovnjaki.
4. Kadar Komisija da pozitivno oceno v zvezi z zadovoljivo izpolnitvijo kvalitativnih in kvantitativnih korakov, ***Svetu*** brez nepotrebnega odlašanja ***predloži predlog izvedbenega sklepa Sveta, s katerim potrdi, da so pogoji za plačila iz odstavka 3 zadovoljivo izpolnjeni. Svet ukrepa praviloma v treh tednih od prejema tega predloga. Svet lahko s kvalificirano večino spremeni predlog Komisije in spremenjen predlog sprejme z izvedbenim sklepom. Komisija na podlagi izvedbenega sklepa Sveta sprejme*** sklep, s katerim odobri izplačilo dela nepovratne finančne podpore in posojila, ki ustreza tem korakom.

5. Kadar Komisija v zvezi z izpolnitvijo kvalitativnih in kvantitativnih korakov glede na okvirni časovni raspored poda negativno oceno, ***o tem brez nepotrebnega odlašanja obvesti Svet in Parlament***, plačilo nepovratne finančne podpore in posojila, ki ustreza tem korakom, ***pa*** se zadrži. Zadržano plačilo se ***v skladu z odstavkom 4*** izplača šele, ko Ukrajina v okviru naknadnega zahtevka za plačilo ustrezno utemelji, da je sprejela potrebne ukrepe za zagotovitev zadovoljive izpolnitve kvalitativnih in kvantitativnih korakov. ***Komisija pripravi usmeritve, v katerih predlaga metodologijo za obravnavo delne izpolnitve korakov.***

6. Kadar Komisija **meni**, da Ukrajina v 12 mesecih od prvotne negativne ocene iz odstavka 5 ni sprejela potrebnih ukrepov, **jo o tem uradno obvesti. Ukrajina lahko svoje pripombe predloži v dveh mesecih po prejetju uradnega obvestila Komisije. Kadar Komisija ugotovi, da Ukrajina ni sprejela potrebnih ukrepov, predloži predlog izvedbenega sklepa Sveta, s katerim zmanjša** znesek nepovratne finančne podpore in posojila sorazmerno z delom, ki ustreza zadevnim kvalitativnim in kvantitativnim korakom. **Svet ukrepa praviloma v enem mesecu od prejema predloga Komisije. Svet lahko s kvalificirano večino spremeni predlog Komisije in spremenjen predlog sprejme z izvedbenim sklepom.**

7. Komisija lahko v primeru ugotovljenih nepravilnosti, goljufij, korupcije in navzkrižij interesov, ki škodijo finančnim interesom Unije in jih Ukrajina ni odpravila, ali resnih pomislekov v zvezi z njimi ali v primeru hude kršitve obveznosti iz *sporazumov, navedenih v členih 9, 10 in 22 te uredbe*, tudi na podlagi poročil revizijskega odbora iz člena 36 te uredbe ali informacij, ki jih zagotovi OLAF, zmanjša znesek nepovratne finančne podpore *in izterja vse zneske, ki se dolgujejo proračunu Unije*, tudi s poboto v skladu s členom 102 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046, ali *zmanjša znesek* posojila, ki se izplača Ukrajini, kot je navedeno v odstavku 4 tega člena, *ali zahteva predčasno odplačilo posojila*.
8. Z odstopanjem od člena 116(2) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 začne rok za plačilo iz člena 116(1), točka (a), navedene uredbe teči od datuma obvestila o sklepu, s katerim se odobri izplačilo Ukrajini na podlagi odstavka 4 tega člena.

9. Člen 116(5) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 se ne uporablja za plačila, izvedena na podlagi tega člena in člena 24 te uredbe.

Člen 27

Preglednost v zvezi z osebami in subjekti, ki prejemajo financiranje za izvajanje načrta za Ukrajino

1. Ukrajina objavi **posodobljene** podatke o osebah in subjektih, **vključno z izvajalci**, ki za izvajanje reform in naložb, določenih v načrtu za Ukrajino, prejemajo zneske financiranja, ki **v obdobju štirih let kumulativno** presegajo protivrednost **100 000** EUR. ■
2. Za osebe in subjekte iz odstavka 1 se **na spletni strani** objavijo naslednje informacije **v strojno berljivi obliki, razvrščene glede na skupno prejeta sredstva**, pri čemer se ustrezno upoštevajo zahteve glede zaupnosti in varnosti, zlasti varstva osebnih podatkov:

- (a) v primeru pravne osebe prejemnikova polna firma in identifikacijska številka za DDV ali davčna identifikacijska številka, kadar je na voljo, ali druga enolična identifikacijska oznaka, določena na nacionalni ravni;
 - (b) v primeru fizične osebe ime in priimek oziroma imena in priimki prejemnika;
 - (c) znesek, ki ga je prejemnik prejel, ter reforme in naložbe v okviru načrta za Ukrajino, h katerih izvajanju ta znesek prispeva.
3. Informacije iz odstavka 2 se ne objavijo, kadar lahko razkritje ogrozi pravice in svoboščine zadevnih oseb ali subjektov ali resno škoduje poslovnim interesom prejemnikov. ***Te informacije se dajo na voljo Komisiji in revizijskemu odboru.***
4. Ukrajina vsaj enkrat letno Komisiji elektronsko posreduje podatke o osebah in subjektih iz odstavka 1 tega člena ***v strojno berljivi obliki***, ki se določi v okvirnem sporazumu iz člena 9(4), točka (i).

POGLAVJE IV

Steber II: Naložbeni okvir za Ukrajino

Člen 28

Področje uporabe in struktura

1. Komisija v okviru naložbenega okvira za Ukrajino zagotovi Ukrajini podporo Unije v obliki finančnih instrumentov, proračunskih jamstev ali operacij mešanega financiranja, ***vključno s tehnično pomočjo, povezano z izvajanjem stebra II.***
2. Komisijo pri izvajanju naložbenega okvira za Ukrajino podpira ***usmerjevalni*** odbor. ***Usmerjevalni odbor sprejme svoj poslovnik. ■***
3. ***Usmerjevalni*** odbor sestavljajo predstavniki Komisije ***in*** vsake države članice. ***Po potrebi so na sestanke usmerjevalnega odbora vabljeni ukrajinski organi. Evropski parlament in vrhovna rada imata status opazovalca.*** Partnerjem, ki izvajajo jamstvo za Ukrajino in finančne instrumente, ki jih podpira naložbeni okvir za Ukrajino, se lahko podeli status opazovalca. ***Usmerjevalnemu*** odboru predseduje Komisija.

4. ***Usmerjevalni*** odbor Komisiji zagotavlja ***strateške in operative usmeritve ter podporo*** glede ***različnih vidikov, tudi profilov tveganja***, oblike podpore, zasnove finančnih produktov, ki se bodo uporabljali, in neupravičenih sektorjev. Pripravlja mnenja o uporabi podpore Unije prek jamstva za Ukrajino, finančnih instrumentov in operacij mešanega financiranja, ***vključno z ravnmi koncesivnosti, pri čemer upošteva ustrezne ocene tveganj. Usmerjevalni odbor mnenja, kadar je možno, sprejema s soglasjem.***
5. Komisija zagotovi, da je podpora Unije, ki se zagotavlja na podlagi naložbenega okvira za Ukrajino, skladna z načrtom za Ukrajino in prispeva k njegovemu izvajanju ter dopolnjuje podporo Unije Ukrajini, odobreno v okviru drugih programov in instrumentov Unije, ***ob upoštevanju spodbujanja družbene odgovornosti podjetij in odgovornega poslovnega ravnanja, zlasti s spoštovanjem mednarodno dogovorjenih smernic, načel in konvencij o naložbah.***

6. *Vsaj 15 % jamstev, zagotovljenih na podlagi naložbenega okvira za Ukrajino, se uporabi za zagotavljanje podpore mikro, malim in srednje velikim podjetjem, kakor so opredeljena v členu 2 Priloge k Priporočilu 2003/361/ES, vključno z zagonskimi podjetji, tudi s finančnimi orodji, katerih cilj je zmanjšati tveganje, povezano z operacijami dajanja posojil ukrajinskih bank.*
7. Za namene člena 209(2), **točka** (h), Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 se zahteva po predhodnih ocenah finančnih instrumentov in proračunskih jamstev izpolni s pozitivnimi ocenami načrta za Ukrajino, ki jih izvede Komisija, iz člena 19(1) te uredbe.
8. Podpora na podlagi naložbenega okvira za Ukrajino je namenjena zlasti izvajanju načrta za Ukrajino, obenem pa dopolnjuje vire financiranja, določene s to uredbo.

9. *Vsaj 20 % skupnega zneska, ki ustreza podpori na podlagi naložbenega okvira za Ukrajino in naložbam v okviru načrta za Ukrajino, se prispeva, kolikor je to mogoče v državi, ki jo je razdejala vojna, za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje, varstvo okolja, vključno z ohranjanjem biotske raznovrstnosti, ter zeleni prehod.*
10. Komisija **letno** poroča o izvajanju podpore na podlagi naložbenega okvira za Ukrajino v skladu s členom 41(4) in (5) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046. Vsak partner jamstva za Ukrajino in vsak pooblaščen subjekt, ki izvaja finančne instrumente, v ta namen Komisiji vsako leto zagotovita informacije, ki jih ta potrebuje za izpolnitev svojih obveznosti poročanja.

Člen 29

Dodatni prispevki k jamstvu za Ukrajino in finančnim instrumentom

1. K jamstvu za Ukrajino in finančnim instrumentom, vzpostavljenim na podlagi naložbenega okvira za Ukrajino, lahko prispevajo države članice, tretje države in tretje osebe. Prispevki k jamstvu za Ukrajino se zagotovijo v skladu s členom 218(2) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.
2. Prispevki k jamstvu za Ukrajino povečajo znesek tega jamstva, ne da bi to povzročilo dodatne pogoje obveznosti za Unijo.
3. Za vse prispevke iz odstavka 1 se med Komisijo v imenu Unije in prispevajočim sklene sporazum o prispevku. Ta vsebuje zlasti določbe o plačilnih pogojih. ***Komisija o sklenjenih sporazumih o prispevkih sočasno in brez odlašanja obvesti Evropski parlament in Svet.***

Člen 30

Izvajanje jamstva za Ukrajino in finančnih instrumentov

1. Jamstvo za Ukrajino in finančni instrumenti, podprti na podlagi naložbenega okvira za Ukrajino, se izvajajo s posrednim upravljanjem na podlagi člena 62(1), prvi pododstavek, točka (c), Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.
2. Upravičeni partnerji za namene jamstva za Ukrajino in upravičeni pooblaščen subjekti za namene finančnih instrumentov so tisti, ki so opredeljeni v členu 208(4) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046, vključno s tistimi iz tretjih držav, ki k jamstvu za Ukrajino prispevajo v skladu s členom 29 te uredbe. Poleg tega so z odstopanjem od člena 62(1), prvi pododstavek, točka (c), Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 za namene jamstva za Ukrajino upravičeni subjekti zasebnega prava države članice ali tretje države, ki prispeva k jamstvu za Ukrajino v skladu s členom 29 te uredbe, ki nudijo ustrezno zagotovilo o svoji finančni in poslovni sposobnosti.

3. Komisija z vključujočim pristopom zagotovi, da upravičeni partnerji, in kadar je to ustrezno, upravičeni pooblaščen subjekti, razpoložljiva sredstva porabljajo učinkovito, uspešno, pošteno ***in glede na potrebe***, hkrati pa spodbuja sodelovanje med njimi ter ustrezno upošteva njihove sposobnosti, dodano vrednost, izkušnje in sposobnost prevzemanja tveganj.
4. Komisija vsem upravičenim partnerjem in vsem upravičenim pooblaščenim subjektom zagotovi ***pošteno in pregledno*** obravnavo ter poskrbi za preprečevanje navzkrižij interesov v celotnem obdobju izvajanja naložbenega okvira za Ukrajino. Da bi zagotovila dopolnjevanje, lahko od upravičenih partnerjev za namene jamstva za Ukrajino ali od upravičenih pooblaščenih subjektov za namene finančnih instrumentov zahteva ustrezne informacije o njihovih dejavnostih, ki jih ne podpira EU.

Člen 31
Jamstvo za Ukrajino

1. Vzpostavi se jamstvo za Ukrajino v višini **7 800 000 000** EUR v tekočih cenah za jamčenje operacij, s katerimi se podpirajo cilji instrumenta. Jamstvo za Ukrajino je samostojno in neodvisno od jamstva za zunanje delovanje ter se kot nepreklicno in brezpogojno jamstvo na zahtevo odobri v skladu s členom 219(1) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.
2. Jamstvo za Ukrajino se uporablja za kritje tveganj za naslednje vrste operacij, ***katerih cilj je podpora subjektom na državni in poddržavni ravni, nekomercialnim in komercialnim subjektom ter zasebnemu sektorju:***
 - (a) posojila, vključno s posojili v lokalni valuti;
 - (b) jamstva;

- (c) posredna osebna jamstva;
- (d) instrumente kapitalskih trgov;
- (e) katero koli drugo obliko financiranja ali izboljšanja kreditne kakovosti, zavarovanja in udeležbe v obliki lastniškega kapitala ali navideznega lastniškega kapitala.

3. Komisija v imenu Unije z upravičenimi partnerji do 31. decembra 2027 sklene sporazume o jamstvu za Ukrajino. Jamstvo za Ukrajino se lahko odobri postopoma.

Komisija v poročilih iz člena 28(10) zagotovi informacije o podpisu vsakega sporazuma o jamstvu za Ukrajino. Ti sporazumi se ***brez nepotrebne odlašanja*** dajo na voljo Evropskemu parlamentu in Svetu na njuno zahtevo, ob upoštevanju varstva zaupnih in poslovno občutljivih informacij.

4. ***Komisija pri sklepanju sporazumov o jamstvu za Ukrajino ustrezno upošteva nasvete in usmeritve tehnične skupine za ocenjevanje tveganj iz člena 33(8) Uredbe (EU) 2021/947 in usmerjevalnega odbora.***
5. Sporazumi o jamstvu za Ukrajino vsebujejo zlasti:
- (a) podrobna pravila o kritju jamstva za Ukrajino, ocenjenih letnih naložbah, zahtevah, upravičenosti in postopkih;
 - (b) podrobna pravila o zagotavljanju jamstva za Ukrajino, vključno z ureditvijo glede kritja in njegovim določenim kritjem za portfelje in projekte v okviru posameznih vrst instrumentov, kakor tudi analizo tveganja za projekte in portfelje projektov, tudi na sektorski, regionalni in nacionalni ravni;
 - (c) sklicevanje na cilje in namen instrumenta, oceno potreb in navedbo pričakovanih rezultatov;

- (d) nadomestilo za jamstvo za Ukrajino, ki se določi pod ugodnimi pogoji, ki odražajo posebne razmere v Ukrajini, ki jo je razdejala vojna, pri čemer se upoštevajo ustrezni profili tveganja naložbenih programov, da se zagotovijo enaki konkurenčni pogoji;
- (e) zahteve za uporabo jamstva za Ukrajino, med drugim glede plačilnih pogojev, kot so specifični časovni okviri, obresti, ki se plačajo na zapadle zneske, stroški in stroški izterjave ter po možnosti potrebne ureditve v zvezi z likvidnostjo;
- (f) postopke v sporih, med drugim vključno s sprožilnimi dogodki in čakalnimi dobami, in postopke v zvezi z izterjavo terjatev;
- (g) obveznosti v zvezi s spremljanjem, poročanjem, preglednostjo in ocenjevanjem;
- (h) jasne in dostopne pritožbene postopke za tretje osebe, na katere bi lahko vplivalo izvajanje projektov, podprtih z jamstvom za Ukrajino.

6. *Skupina EIB v Ukrajini izvaja operacije, katerih cilj je podpirati ukrajinske subjekte na državni in nekomercialne subjekte na poddržavni ravni in ki so krite z okvirnim minimalnim namenskim zneskom jamstva za Ukrajino v višini 25 % zneska iz odstavka 1, ki se odobri v skladu s postopki iz te uredbe.*
7. *Namenski znesek jamstva za Ukrajino iz odstavka 6 je na voljo za podporo operacijam skupine EIB, ki jih ustrezni odbor skupine EIB odobri do 31. decembra 2025. Po tem datumu je preostali namenski znesek jamstva za Ukrajino na voljo vsem upravičenim partnerjem za vsakovrstne operacije iz odstavka 6, pri čemer se upošteva odstavek 3.*
8. Komisija lahko do 30 % zneska iz odstavka 1 tega člena uporabi za povečanje zneskov jamstva, ki se zagotavljajo s sporazumi o jamstvu za zunanje delovanje, sklenjenimi na podlagi člena 38 Uredbe (EU) 2021/947, ob upoštevanju naslednjega:

- (a) za namene tega odstavka se jamstvo za Ukrajino izvaja s spremembo ali dodatkom k sporazumom, sklenjenim na podlagi člena 38 Uredbe (EU) 2021/947 z upravičenimi partnerji, izbranimi na podlagi člena 35 navedene uredbe, s katerim se poveča znesek jamstva v okviru navedenih sporazumov in ki se podpiše v štirih mesecih od začetka veljavnosti te uredbe;
- (b) upravičeni partnerji jamstvo za Ukrajino iz tega odstavka uporabijo izključno za podporo izvajanju operacij v Ukrajini, do kritja z jamstvom za Ukrajino iz tega odstavka pa so upravičene samo unovčitve jamstva iz operacij v Ukrajini;
- (c) z odstopanjem od drugega pododstavka člena 36(1) Uredbe (EU) 2021/947 operacije, ki so krite z jamstvom za Ukrajino iz tega odstavka, predstavljajo ločen portfelj jamstva za Ukrajino in se ne upoštevajo pri izračunu 65-odstotnega kritja iz člena 36(1) Uredbe (EU) 2021/947;

- (d) z delitvijo tveganja v ločenem portfelju jamstva za Ukrajino se zagotavlja uskladitev interesov med Komisijo in upravičenim partnerjem v skladu s členom 209(2), točka (e), Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046, partner pa v skladu s členom 219(4) navedene uredbe v ta portfelj prispeva z lastnimi sredstvi;
- (e) partnerji uvedejo ločeno računovodenje in poročanje za izvajanje jamstva za Ukrajino iz tega odstavka;
- (f) člen 32 te uredbe se uporablja za oblikovanje rezervacij za jamstvo za Ukrajino iz tega odstavka, ki se uporablja izključno za kritje izgub v okviru jamstva za Ukrajino; oblikovanje rezervacij, določeno na podlagi člena 31(5) Uredbe (EU) 2021/947, se ne uporablja za kritje operacij v okviru jamstva za Ukrajino.

9. Upravičeni partner odobri operacije financiranja in naložbene operacije v skladu z lastnimi pravili in postopki ter sporazumom o jamstvu za Ukrajino.

10. Najdaljše obdobje, v katerem lahko upravičeni partnerji podpišejo pogodbe s finančnimi posredniki ali končnimi prejemniki, je tri leta po sklenitvi ustreznega sporazuma o jamstvu za Ukrajino, z možnostjo podaljšanja, kadar se odobri dodatni znesek jamstva in se sporazum o jamstvu za Ukrajino spremeni.
11. Jamstvo za Ukrajino lahko krije:
- (a) za dolžniške instrumente glavnico in vse obresti ter zneske, dolgovane izbranemu upravičenemu partnerju, ki jih ta ni prejel v skladu s pogoji o operacijah financiranja po nastopu neizpolnitve obveznosti;
 - (b) za naložbe v lastniški kapital vložene zneske in z njimi povezane stroške financiranja;
 - (c) za druge operacije financiranja in naložbene operacije iz odstavka 2 uporabljene zneske in z njimi povezane stroške financiranja;
 - (d) vse ustrezne stroške in stroške izterjave, povezane z neizpolnitvijo obveznosti, razen če se ti odbijejo od prihodkov izterjave.

12. Za namene računovodenja Komisije in njenega *letnega* poročanja *Evropskemu parlamentu* in *Svetu* o tveganjih, kritih z jamstvom za Ukrajino, ter v skladu s členom 209(4) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 upravičeni partnerji, s katerimi je bil sklenjen sporazum o jamstvu za Ukrajino, Komisiji in Evropskemu računskemu sodišču vsako leto predložijo računovodske *izkaze*, ki jih je revidiral neodvisen zunanji revizor in ki med drugim vsebujejo informacije o:
- (a) oceni tveganj operacij financiranja in naložbenih operacij upravičenih partnerjev, vključno z informacijami o obveznostih Unije, izmerjenih v skladu z računovodskimi pravili iz člena 80 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 in mednarodnimi računovodskimi standardi za javni sektor;
 - (b) neporavnani finančni obveznosti za Unijo, ki izhaja iz jamstva za Ukrajino, odobrenega za upravičene partnerje ter njihove operacije financiranja in naložbene operacije, razčlenjeni po posameznih operacijah.

13. Pogoj iz člena 219(4) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 o prispevkih iz lastnih sredstev se uporablja za vsakega upravičenega partnerja, ki mu je v okviru naložbenega okvira za Ukrajino na podlagi portfelja dodeljeno proračunsko jamstvo.
14. V zvezi z jamstvom za Ukrajino se uporabljata okvir za obvladovanje tveganj v sklopu Evropskega sklada za trajnostni razvoj plus (**EFSD+**) iz člena 33(7) Uredbe (EU) 2021/947, vključno s **tehnično skupino za ocenjevanje tveganj iz člena 33(8) navedene uredbe, pri čemer se upoštevajo cilji in načela instrumenta. Ocene tveganj glede jamstva za Ukrajino morajo biti neodvisne od ocen tveganja v sklopu EFSD+.** Splošni profil tveganja operacij, ki so krite z jamstvom za Ukrajino, se lahko razlikuje od splošnega profila tveganja jamstva za zunanje delovanje. Komisija zagotovi, da tveganje, povezano z zajamčenimi operacijami, ne presega zmožnosti proračuna Unije, da nosi ta tveganja, kot jih določajo razpoložljiva proračunska sredstva in stopnja rezervacij iz člena 32(1) te uredbe. **Komisija v okviru poročanja iz člena 28(10) te uredbe Evropskemu parlamentu in Svetu vsako leto poroča o ukrepih, sprejetih v zvezi s tem.**

Člen 32
Oblikovanje rezervacij

1. Stopnja rezervacij za jamstvo za Ukrajino je na začetku 70 %.

Z odstopanjem od člena 211(2) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 v zvezi s časovnim obdobjem, za katerega se oblikujejo skupne rezervacije, se oblikovanje rezervacij oblikuje do 31. decembra 2027 in je enako znesku rezervacij, ki ustreza odobrenemu jamstvu za Ukrajino, ter se lahko oblikuje postopoma, da bi se upošteval napredek pri izbiri in izvajanju operacij financiranja in naložbenih operacij, ki podpirajo cilje instrumenta.

2. Stopnja rezervacij se pregleda vsaj *enkrat letno po* začetku veljavnosti te uredbe. ***Komisija o rezultatih tega pregleda obvesti Evropski parlament in Svet.***

3. Na Komisijo se v skladu s členom 41 te uredbe prenese pooblastilo za sprejetje delegiranega akta, s katerim se ob uporabi meril iz člena 211(2) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 spremeni stopnja rezervacij in, kadar je to ustrezno, za največ 30 % poveča ali zmanjša najvišji možni znesek jamstva za Ukrajino iz člena 31(1) te uredbe. Komisija lahko najvišji možni znesek jamstva za Ukrajino poveča le, če se stopnja rezervacij zmanjša. Komisija lahko brez poseganja v člen 31(3) te uredbe določi, da je povečani znesek jamstva za Ukrajino na voljo za podpis sporazumov o jamstvu postopoma v obdobju treh let.
4. Z odstopanjem od člena 213 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 se dejanska stopnja rezervacij ne uporablja za rezervacije, oblikovane v skupnem skladu za rezervacije za jamstvo za Ukrajino.

Člen 33

Pritožbeni mehanizem in mehanizem pravnih sredstev

- 1. Komisija in delegacija Unije v Ukrajini zaradi morebitnih pritožb tretjih strani, vključno s skupnostmi in posamezniki, na katere vplivajo projekti, podprti v okviru jamstva za Ukrajino, na svojih spletnih mestih objavita neposredne sklice na pritožbene mehanizme zadevnih partnerjev, ki so sklenili sporazume o jamstvu za Ukrajino s Komisijo. Komisija omogoči tudi neposredno prejemanje pritožb v zvezi s tem, kako upravičeni partnerji obravnavajo pritožbe. Komisija upošteva informacije, prejete na podlagi mehanizmov pritožb, pri prihodnjem sodelovanju s temi partnerji.***
- 2. Komisija na svojem spletnem portalu, kadar je to mogoče in ob upoštevanju varstva zaupnih in poslovno občutljivih informacij, objavi informacije o operacijah financiranja in naložbenih operacijah ter bistvene elemente sporazumov o jamstvu za Ukrajino, vključno z informacijami o pravni identiteti upravičenih partnerjev, pričakovanih koristih za razvoj in pritožbenih postopkih.***

3. *Upravičeni partnerji v skladu s svojo politiko preglednosti in pravili Unije glede varstva podatkov in dostopa do dokumentov in informacij na svojih spletnih mestih objavljajo informacije o vseh operacijah financiranja in naložbenih operacijah, ki so krite z jamstvom za Ukrajino, zlasti informacije v zvezi s tem, kako te operacije prispevajo k izpolnjevanju ciljev in zahtev iz te uredbe. Kadar je mogoče, se te informacije razčlenijo na ravni projekta. Pri teh informacijah se upošteva varstvo zaupnih in poslovno občutljivih informacij. Upravičeni partnerji tudi omenijo podporo Unije v vseh informacijah, ki jih v skladu s to uredbo objavijo o operacijah financiranja in naložbenih operacijah, kritih z jamstvom za Ukrajino.*

POGLAVJE V

Steber III: Pristopna pomoč Unije in z njo povezani podporni ukrepi

Člen 34

Pristopna pomoč Unije in z njo povezani podporni ukrepi

1. Pomoč iz tega poglavja podpira Ukrajino pri doseganju ciljev iz člena 3. Cilj pomoči, zagotovljene na podlagi tega poglavja, je zlasti podpirati postopno uskladitev Ukrajine s pravnim redom ■ Unije z namenom bodočega članstva v Uniji, s tem pa prispevanje k vzajemni stabilnosti, varnosti, miru in blaginji. Taka podpora vključuje krepitev pravne države, ***vključno z neodvisnostjo sodstva***, demokracije, spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter ***boja proti korupciji***, povečanje učinkovitosti javne uprave, ***institucionalnih zmogljivosti in decentralizacije*** ter podpiranje preglednosti, strukturnih reform, sektorskih politik in dobrega upravljanja na vseh ravneh ter prispevanje k izvajanju načrta za Ukrajino.

2. Pomoč na podlagi tega poglavja je namenjena tudi zagotovitvi, da so zmogljivosti deležnikov, vključno s socialnimi partnerji, organizacijami civilne družbe ter lokalnimi *in regionalnimi* organi, okrepljene, *vključno s tesnim medinstitucionalnim sodelovanjem in pobratenjem mest ter spodbujanjem medsebojnega sodelovanja in programov, ki so del partnerstev med mesti in regijami v Uniji ter tistimi v Ukrajini, kadar je to ustrezno.*
3. Obenem se s pomočjo iz tega poglavja *krepijo zmogljivosti za preprečevanje konfliktov in izgradnjo miru ter obravnavajo potrebe pred krizo in po njej, med drugim* z ukrepi za krepitev zaupanja ter procesi, ki spodbujajo pravico, iskanje resnice in *celovito okrevanje po konfliktu za vključujočo in miroljubno družbo*, pa tudi z zbiranjem dokazov o kaznivih dejanjih, storjenih med vojno. Na podlagi tega poglavja se lahko zagotovi financiranje za pobude in organe, vključene v podporo in izvrševanje mednarodnega pravosodja v Ukrajini.

4. Pomoč iz tega poglavja podpira vzpostavitev in krepitev ukrajinskih organov, odgovornih za zagotavljanje ustrezne uporabe sredstev, **revizijo** in učinkovit boj proti slabemu upravljanju javnega financiranja, zlasti goljufijam, **vsem oblikam korupcije, vključno s korupcijo na visoki ravni**, navzkrižju interesov in nepravilnostim, nastalim v zvezi z vsemi zneski, porabljenimi za doseganje ciljev instrumenta, **ter podporo prizadevanjem za deoligarhizacijo**.
5. Na podlagi tega poglavja se financira subvencija za stroške izposojanja iz člena 23.

6. Za obdobje od leta 2024 do leta 2027 podpora iz tega poglavja financira:

- (a) oblikovanje rezervacij za proračunska jamstva, ki niso krite s finančnimi sredstvi iz člena 50 Uredbe (EU) 2021/947 v skladu s pravili iz člena 31(8) navedene uredbe, za krite finančne obveznosti v okviru zunanjega mandata EIB v Ukrajini iz člena 12(1) Sklepa (EU) 2022/1628 Evropskega parlamenta in Sveta⁴¹ v zvezi z zneski posojil, izplačanimi po 15. juliju 2022, v višini največ 1,586 milijarde EUR;**
- (b) subvencijo obrestne mere za posojila v okviru makrofinančne pomoči na podlagi:**
 - (i) Sklepa (EU) 2022/1201 Evropskega parlamenta in Sveta⁴², z odstopanjem od člena 1(3) Sklepa;**
 - (ii) Sklepa (EU) 2022/1628, z odstopanjem od člena 6(3) Sklepa;**
- (c) z odstopanjem od člena 31(1) Uredbe (EU) 2021/947 vplačane rezervacije v višini 9 % za finančno pomoč, za katero konec leta 2023 še niso bile prevzete obveznosti, iz člena 11(1) Sklepa (EU) 2022/1628.**

⁴¹ Sklep (EU) 2022/1628 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. septembra 2022 o zagotavljanju izredne makrofinančne pomoči Ukrajini z okrepitvijo skupnega sklada za rezervacije z jamstvi držav članic in posebnimi rezervacijami za nekatere finančne obveznosti v zvezi z Ukrajino, za katere je zagotovljeno jamstvo na podlagi Sklepa št. 466/2014/EU, ter o spremembi Sklepa (EU) 2022/1201 (UL L 245, 22.9.2022, str. 1).

⁴² Sklep (EU) 2022/1201 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2022 o zagotavljanju izredne makrofinančne pomoči Ukrajini (UL L 186, 13.7.2022, str. 1).

POGLAVJE VI
Zaščita finančnih interesov Unije

Člen 35
Zaščita finančnih interesov Unije

1. Komisija in Ukrajina pri izvajanju instrumenta sprejmeta vse ustrezne ukrepe za zaščito finančnih interesov Unije, pri čemer upoštevata načelo sorazmernosti in posebne pogoje, pod katerimi bo instrument deloval, osnovni pogoj iz člena 5(1) ter pogoje iz okvirnega sporazuma in posebnih sporazumov o financiranju ali posojilih, zlasti glede preprečevanja, odkrivanja in odpravljanja goljufij, korupcije ***ali kakršne koli druge nezakonite dejavnosti, ki škodi finančnim interesom Unije***, navzkrižij interesov in nepravilnosti, ***pa tudi preiskovanja in pregona kaznivih dejanj, ki vplivajo na sredstva, zagotovljena v okviru instrumenta***. Ukrajina se zaveže, da bo napredovala v smeri uspešnih in učinkovitih sistemov notranjih kontrol ter zagotovila, da bo neupravičeno izplačane ali nepravilno porabljene zneske mogoče izterjati. ***Ukrajina se tudi zaveže, da bo zagotovila, da bodo pristojni ukrajinski organi brez odlašanja obravnavali prošnje EJT in pristojnih organov držav članic za medsebojno pravno pomoč in izročitev v zvezi s kaznivimi dejanji, ki vplivajo na sredstva v okviru instrumenta***.

2. V sporazumih iz členov 9, 10 in 22 se določijo obveznosti Ukrajine, ki so:
- (a) redno preverjati, ali je bilo zagotovljeno financiranje uporabljeno v skladu z veljavnimi pravili, zlasti v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem in odpravljanjem goljufij, korupcije, navzkrižij interesov in nepravilnosti ***ali katere koli druge nezakonite dejavnosti, ki škodi finančnim interesom Unije;***
 - (b) ***zaščititi žvižgače;***
 - (c) sprejeti ustrezne ukrepe za preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje goljufij, korupcije, navzkrižij interesov in nepravilnosti ***ter preiskati in preganjati kazniva dejanja***, ki škodijo finančnim interesom Unije, ***odkrivati in*** preprečevati dvojno financiranje in sprožati sodne postopke za izterjavo nepravilno dodeljenih sredstev, med drugim v zvezi z vsemi ukrepi za izvajanje reform in naložbenih projektov v okviru načrta za Ukrajino, ***ter brez odlašanja sprejeti ustrezne ukrepe za obravnavanje prošenj EJT in pristojnih organov držav članic za medsebojno pravno pomoč v zvezi s kaznivimi dejanji, ki vplivajo na sredstva v okviru instrumenta;***

- (d) zahtevku za plačilo iz poglavja III priložiti izjavo ***o zanesljivosti***, da so bila sredstva porabljena v skladu z načelom dobrega finančnega poslovanja in za predvideni namen ter ustrezno upravljana, zlasti v skladu z ukrajinskimi pravili, dopolnjenimi z mednarodnimi standardi, o preprečevanju, odkrivanju in odpravljanju nepravilnosti, goljufij, korupcije in navzkrižij interesov;
- (e) za namene odstavka 1, zlasti za preglede uporabe sredstev v zvezi z izvajanjem reform in naložb v okviru načrta za Ukrajino, zagotoviti zbiranje ustreznih podatkov o osebah in subjektih, ki prejemajo financiranje, ***tudi podatke o dejanskem lastništvu***, za izvajanje ukrepov načrta za Ukrajino, ter dostop do teh podatkov, ***v skladu z načeli Unije o varstvu podatkov in veljavnimi pravili o varstvu podatkov***;

- (f) izrecno pooblastiti Komisijo, OLAF **in** Evropsko računsko sodišče ■ za izvrševanje njihovih pravic, kot je določeno v členu 129(1) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046, ob uporabi načela sorazmernosti;
- (g) **zagotovi, da pristojni ukrajinski organi poročajo EJT o vsaki kriminalni aktivnosti, ki vpliva na sredstva zagotovljena v okviru instrumenta in ki lahko spada v njegovo pristojnost.**

3. Komisija si prizadeva dati Ukrajini na voljo integriran in interoperabilen sistem informiranja in spremljanja, ki vključuje enotno orodje za podatkovno rudarjenje in oceno tveganja, zaradi dostopa do ustreznih podatkov, **v skladu z načeli Unije o varstvu podatkov in veljavnimi pravili o varstvu podatkov**, vključno s podatki iz odstavka 2, točka (e), in njihove analize. Kadar je tak sistem na voljo, Ukrajina uporablja ustrezne podatke in jih vnaša vanj, med drugim s pomočjo odobreno na podlagi poglavja V.

4. V sporazumih iz členov 9, 10 in 22 se določi tudi pravica Komisije, da sorazmerno zmanjša podporo, ki se zagotavlja v okviru instrumenta, in izterja vse zneske, porabljene za doseganje ciljev instrumenta, ali zahteva predčasno odplačilo posojila v primeru nepravilnosti, goljufij, korupcije ali navzkrižij interesov, ki škodijo finančnim interesom Unije in jih Ukrajina ni odpravila, ali v primeru hude kršitve obveznosti iz takih sporazumov. Komisija pri odločanju o znesku izterjave in zmanjšanja ali znesku, ki ga je treba predčasno odplačati, upošteva načelo sorazmernosti ter resnost nepravilnosti, goljufije, korupcije ali navzkrižja interesov, ki škodijo finančnim interesom Unije, ali kršitve obveznosti. Ukrajini se omogoči, da svoje pripombe predloži, še preden se izvede zmanjšanje ali zahteva predčasno odplačilo.

5. Osebe in subjekti, ki izvršujejo sredstva zagotovljena v okviru instrumenta, o domnevnih ali dejanskih primerih goljufije, korupcije, navzkrižja interesov in nepravilnosti ***ali kakršnih koli drugih nezakonitih dejavnosti***, ki škodijo finančnim interesom Unije, brez odlašanja poročajo revizijskemu odboru iz člena 36, Komisiji, ***OLAF in, kadar je to ustrezno, EJT***. Te osebe in subjekti ***morajo biti sposobni te primere učinkovito prijaviti po ustreznih kanalih***.

Člen 36

Revizijski odbor

1. Komisija ustanovi revizijski odbor, preden Ukrajina predloži prvi zahtevek za plačilo.
2. Revizijski odbor sestavljajo neodvisni člani, ki jih imenuje Komisija. Komisija lahko k sodelovanju pri dejavnostih revizijskega odbora povabi predstavnike držav članic in druge donatorje. ***Komisija lahko povabi druge donatorje, ki prispevajo v instrument, naj imenujejo opazovalce v revizijski odbor.***

3. Revizijski odbor svoje naloge opravlja popolnoma nepristransko in deluje v skladu z najboljšimi veljavnimi mednarodnimi praksami in standardi. Deluje brez poseganja v pristojnost Komisije, OLAF, Evropskega računskega sodišča in EJT.
4. Revizijski odbor zagotavlja reden dialog in sodelovanje z Evropskim računskim sodiščem *in Računskim sodiščem Ukrajine, po potrebi pa tudi z drugimi institucijami.*
5. Revizijski odbor, njegovi člani in osebje pri opravljanju svojih nalog ne zahtevajo ali sprejemajo navodil od ukrajinske vlade ali katere koli institucije, organa, urada ali agencije. Pri izbiri njegovega osebja, vodstva in proračuna veljajo stroga jamstva neodvisnosti.
6. Revizijski odbor pomaga Komisiji v boju proti slabemu upravljanju financiranja Unije v okviru instrumenta ter zlasti proti goljufijam, korupciji, navzkrižju interesov in nepravilnostim, nastalim v zvezi z vsemi zneski, porabljenimi za doseganje ciljev instrumenta.

7. V ta namen revizijski odbor redno poroča Komisiji in ji brez odlašanja posreduje vse informacije, ki jih pridobi ali s katerimi je seznanjen, o ugotovljenih primerih slabega upravljanja javnega financiranja, nastalih v zvezi z zneski, porabljenimi za doseganje ciljev instrumenta, ali resnih pomislekih v zvezi z njimi. ***Komisija pravočasno obvešča Evropski parlament in Svet o ugotovitvah in priporočilih*** revizijskega odbora.

Poleg tega revizijski odbor sprejme priporočila za Ukrajino v vseh primerih, v katerih po njegovem mnenju pristojni ukrajinski organi niso sprejeli potrebnih ukrepov za preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje goljufij, korupcije, navzkrižja interesov in nepravilnosti, ki so vplivali ali bi lahko resno vplivali na dobro finančno poslovanje odhodkov, ki se financirajo v okviru instrumenta, in v vseh primerih ugotovljenih pomanjkljivosti, ki vplivajo na oblikovanje in delovanje sistema kontrol, ki so ga vzpostavili ukrajinski organi. Ukrajina taka priporočila izvede ***brez nepotrebnega odlašanja*** ali pa utemelji, zakaj tega ni storila.

Poročila in informacije revizijskega odbora se pošljejo tudi OLAF, lahko pa se posredujejo tudi ustreznim ukrajinskim organom, zlasti kadar morajo ti organi sprejeti ukrepe za preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje goljufij, korupcije, *navzkrižij interesov, nepravilnosti ali kakršne koli druge nezakonite dejavnosti, ki škodi finančnim interesom Unije, in za preiskovanje in pregon kaznivih dejanj, ki škodijo finančnim interesom Unije.*

8. Revizijski odbor ima dostop do informacij, podatkovnih zbirk in registrov, ki jih potrebuje za opravljanje svojih nalog. V okvirnem sporazumu se določijo pravila in podrobnosti za dostop do ustreznih informacij s strani revizijskega odbora in zagotavljanje ustreznih informacij revizijskemu odboru s strani Ukrajine.
9. Delovanje revizijskega odbora se financira na podlagi poglavja V.

Člen 37

Dialog o instrumentu za Ukrajino

- 1. Komisija vsaj vsake štiri mesece organizira dialog s pristojnimi odbori Evropskega parlamenta, kot je ustrezno, da bi razpravljali o:**
 - (a) stanju napredka pri izvajanju instrumenta, zlasti načrta za Ukrajino ter s tem povezanih naložb in reform, vključno z reformami, ki podpirajo postopno približevanje Ukrajine pravilom, vrednotam, standardom, politikam in praksam Unije (pravni red);**
 - (b) oceni načrta za Ukrajino, vključno z morebitno negativno oceno;**
 - (c) glavnih ugotovitev poročil iz člena 36(7);**
 - (d) glavnih ugotovitev poročila iz člena 39(4);**
 - (e) postopkih plačil, zadržanja plačil in prenehanja, vključno z vsemi predstavljenimi opaznanji, da se zagotovi zadovoljivo izpolnjevanje pogojev, ter**
 - (f) vseh drugih ustreznih informacijah, ki jih Komisija predloži Evropskemu parlamentu v zvezi z izvajanjem instrumenta.**

2. *Evropski parlament lahko svoje mnenje o zadevah iz odstavka 1 izrazi v resolucijah.*
3. *Komisija upošteva vse elemente, ki izhajajo iz stališč, izraženih v dialogu o instrumentu za Ukrajino, vključno z resolucijami Evropskega parlamenta, kadar je to ustrezno.*

POGLAVJE VII

Programi dela, spremljanje, poročanje in ocenjevanje

Člen 38

Programi dela

1. Podpora v okviru instrumenta se izvaja s programi dela iz člena 110 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046. Programi dela se sprejmejo z izvedbenimi akti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 42 te uredbe, *razen operacij, zagotovljenih na podlagi člena 23(2) in člena 34(6) te uredbe.*

2. Pomoč iz poglavja V se lahko izvaja tudi s posebnimi programi dela, kadar za izvajanje te pomoči ni potrebna sklenitev sporazumov iz členov 9 in 10.

Člen 39

Spremljanje in poročanje

1. Komisija spremlja izvajanje instrumenta in ocenjuje doseganje ciljev iz člena 3. Spremljanje tega izvajanja je ciljno usmerjeno in sorazmerno z dejavnostmi, izvedenimi v okviru instrumenta.
2. V sporazumih o financiranju iz člena 10 in sporazumu o posojilu iz člena 22 se določijo pravila in postopki poročanja Ukrajine Komisiji za namene odstavka 1 tega člena. ***Za namene tega poročanja bi se morali ukrajinski pristojni organi redno posvetovati z vrhovno rado in drugimi deležniki, vključno z regionalnimi, lokalnimi, mestnimi in drugimi javnimi organi, pa tudi s socialnimi partnerji in organizacijami civilne družbe iz člena 14.***

3. O podpori Unije, ki se zagotavlja na podlagi naložbenega okvira za Ukrajino, se poroča v skladu s členom 28(10).
4. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu *sočasno* predloži *letno poročilo* o napredku pri doseganju ciljev te uredbe, *ki ga dopolnjujejo četrtletne predstavitve o stanju izvajanja instrumenta*.
5. Komisija poročilo iz odstavka 4 tega člena predloži odboru iz člena 42.

Člen 40

Ocena instrumenta

1. Komisija *Evropskemu parlamentu in Svetu zagotovi poročilo o neodvisni vmesni oceni izvajanja instrumenta do 31. decembra 2026 in poročilo o neodvisni naknadni oceni do 31. decembra 2031*.

2. *V poročilih iz odstavka 1 se zlasti oceni, v kolikšni meri so bili doseženi cilji instrumenta, kako učinkoviti sta bili uporaba sredstev, zagotovljenih v okviru instrumenta in zaščita finančnih interesov Unije ter kakšna je bila evropska dodana vrednost. V njih se obravnava tudi nadaljnja ustreznost vseh ciljev in dejavnosti.*
3. *Komisija po potrebi predloži predloge, pri čemer upošteva rezultate ocene poročil iz odstavka 1.*
4. *Poročilo o naknadni oceni vsebuje splošno oceno instrumenta in, v največji možni meri, vključuje informacije o njegovem dolgoročnem učinku.*

5. Naknadna ocena temelji na načelih dobre prakse Odbora za razvojno pomoč pri OECD, njen namen pa je ugotoviti, ali so bili cilji uresničeni, in oblikovati priporočila za izboljšanje prihodnjih dejavnosti.

Komisija ugotovitve in zaključke naknadnih ocen, skupaj s pripombami in nadaljnjimi ukrepi, sporoči Evropskemu parlamentu, Svetu in državam članicam. Na zahtevo ***Evropskega parlamenta, Sveta ali*** držav članic se lahko o teh ocenah tudi razpravlja. Rezultati prispevajo k pripravi programov in dejavnosti ter dodeljevanju sredstev. Te ocene in nadaljnji ukrepi se objavijo.

Komisija v proces ocenjevanja financiranja Unije, ki se zagotavlja na podlagi tega instrumenta, v ustreznem obsegu vključi vse zadevne deležnike, tudi upravičence, socialne partnerje, organizacije civilne družbe in lokalne ter regionalne organe, pri čemer si lahko, kadar je to primerno, prizadeva za skupna ocenjevanja z državami članicami in drugimi partnerji, v tesnem sodelovanju z Ukrajino.

POGLAVJE VIII

Končne določbe

Člen 41

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov **21 in 32** se prenese na Komisijo za nedoločen čas od sedmega dne po začetku veljavnosti te uredbe.
3. Prenos pooblastila iz členov **21 in 32** lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi **členov 21 in 32**, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za **dva meseca**.

Člen 42
Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. ***Kadar odbor v primeru delegiranih aktov iz člena 11(2) ne poda mnenja, Komisija osnutka izvedbenega akta ne sprejme in se uporabi člen 5(4), tretji pododstavek, Uredbe (EU) št. 182/2011.***
4. ***Kadar je treba pridobiti mnenje odbora na podlagi pisnega postopka, se ta postopek zaključi brez izida, ko v roku za izdajo mnenja tako odloči predsednik odbora ali to zahteva navadna večina članov odbora.***

Člen 43

Informiranje, komuniciranje in obveščanje javnosti

1. Komisija lahko sodeluje v dejavnostih komuniciranja, da zagotovi prepoznavnost financiranja Unije za finančno podporo, predvideno v načrtu za Ukrajino, med drugim prek skupnih dejavnosti komuniciranja z Ukrajino. Komisija lahko po potrebi zagotovi, da se podpora v okviru instrumenta sporoči in potrdi z izjavo o financiranju.
2. Prejemniki financiranja Unije z zagotavljanjem skladnih, učinkovitih in sorazmernih informacij različnim ciljnim skupinam, tudi medijem in javnosti, navedejo izvor in zagotovijo prepoznavnost financiranja Unije, tudi tako, da po potrebi na vidnem mestu prikažejo emblem Unije in ustrezno izjavo o financiranju z napisom „Financira Evropska unija – Instrument za Ukrajino“ *ali „Sofinancira Evropska unija – Instrument za Ukrajino“*, zlasti pri promoviranju dejavnosti in njihovih rezultatov.

3. Komisija izvaja dejavnosti informiranja in komuniciranja v zvezi z instrumentom, dejavnosti izvedenimi na podlagi instrumenta in doseženimi rezultati. Finančna sredstva, dodeljena instrumentu, prispevajo tudi k institucionalnemu komuniciranju o političnih prednostnih nalogah Unije, kolikor so povezane s cilji iz člena 3.
4. ***Informiranje, komuniciranje in obveščanje javnosti se zagotavlja v dostopni obliki.***

Člen 44

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V ...,

Za Evropski parlament
predsednica

Za Svet
predsednik/predsednica

Skupna izjava Evropskega parlamenta in Sveta o ustrezni proračunski nomenklaturi za instrument za Ukrajino⁺

Brez poseganja v pristojnosti proračunskega organa v okviru letnega proračunskega postopka in pooblastila Komisije za pripravo predloga proračuna Evropski parlament in Svet pozivata Komisijo, naj predlaga oblikovanje vsaj ene proračunske vrstice za steber I instrumenta za Ukrajino, dveh proračunskih vrstic v okviru stebra II, tudi za oblikovanje rezervacij v skupnem skladu rezervacij za jamstvo za Ukrajino, vzpostavljeno na podlagi poglavja IV Uredbe o instrumentu za Ukrajino, treh proračunskih vrstic v okviru stebra III za pristopno pomoč Unije in druge ukrepe, subvencije za stroške izposojanja in oblikovanje rezervacij za obstoječi skupni sklad za rezervacije ter oblikovanje posebne proračunske vrstice za odhodke za tehnično in upravno pomoč za izvajanje instrumenta.

Skupna izjava Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije v zvezi z izjemno naravo instrumenta za Ukrajino⁺

Evropski parlament, Svet in Komisija se strinjajo, da je instrument za Ukrajino izreden srednjeročni instrument velikega geopolitičnega pomena, prilagojen negotovosti in izzivom brez primere pri podpiranju države v vojni, ki ima neposreden vpliv na varnost Unije. Zato instrument za Ukrajino zagotavlja ravnovesje med prožnostjo in možnostmi načrtovanja odziva Unije za obravnavanje vrzeli v financiranju Ukrajine ter njenih potreb po okrevanju, obnovi in modernizaciji, hkrati pa podpira prizadevanja Ukrajine za reforme v okviru njene poti pristopa k Uniji. Cilji, financiranje in ureditve upravljanja, dogovorjene za instrument za Ukrajino, so odziv na izjemne in posebne okoliščine ter izzive, v zvezi s katerimi je bil ta instrument sprejet.

Ta rešitev za Ukrajino se zato ne bi smela šteti za precedens za prihodnje instrumente gospodarske pomoči tretjim državam.

⁺ UL: prosimo, da v opombo vstavite številko, datum, naslov in sklic na UL za Uredbo iz dokumenta 2023/0200(COD).